

For Diversity

Against Discrimination

Lupta împotriva discriminării în România

**Cadru legal. Hotărâri ale Consiliul Director al
Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării**

Lupta împotriva discriminării în România

**- Cadru legal. Hotărâri ale Consiliul Director
al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării -**

**Lucrare editată cu sprijinul financiar al comisiei europene,
prin programul comunitar de acțiune
pentru combaterea discriminării (2001-2006)**

Introducere

Lupta împotriva tuturor formelor de discriminare este una dintre cele mai importante sarcini pe care o societate democratică trebuie să și-o asume. Și aceasta deoarece discriminarea este o formă de manifestare de inegalități care împiedică indivizi sau grupuri din societate să-și exercite drepturile și libertățile fundamentale și să se bucure de aceleași oportunități. O societate în care există discriminare și excludere nu poate fi considerată democratică.

În societatea românească, lupta împotriva discriminării este deopotrivă o necesitate și o provocare. O necesitate, deoarece România s-a angajat pe o cale fără compromisuri, de construire a unei societăți cu adevărat democratice, o societate în care respectarea drepturilor și libertăților fundamentale este o realitate iar modelele și valorile europene sunt transpuse la nivel social, legislativ, administrativ. O provocare, deoarece această luptă nu înseamnă doar construirea unui sistem legislativ și instituțional funcțional, integrat ci și, în foarte multe cazuri, schimbarea unor mentalități adânc înrădăcinate.

În cei aproape 3 ani de când funcționează, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a încercat prin mijloacele (uneori insuficiente) pe care le are la dispoziție să aplice cele două principii fundamentale, ale nediscriminării și egalității de tratament. Pornind de la desfășurarea de campanii de informare și acțiuni de promovare, editarea de lucrări de specialitate, colaborarea cu alte instituții dar și cu organizațiile neguvernamentale active în domeniu, adoptarea de instrucțiuni cu caracter normativ și ajungând la situațiile care, prin natura lor, au impus aplicarea de sancțiuni.

Sarcina Consiliului nu este una ușoară iar obligațiile asumate de România în procesul de negociere cu Uniunea Europeană sunt clare: trebuie să continuăm să construim un mecanism antidiscriminare eficient, bazat pe o legislație de nivel european și o instituție puternică.

Această lucrare își propune să prezinte situația existentă în momentul de față, proiectele avute în vedere pentru îmbunătățirea cadrului legislativ și instituțional dar și o selecție de hotărâri ale Colegiului director al Consiliului cu privire la situațiile de discriminare aduse în fața acestuia, cu relevanță pentru diferite domenii ale vieții sociale.

Ne exprimăm speranța că acest material va constitui o bună sursă de informare dar și o chemare pentru cei care doresc să ne sprijine în misiunea noastră.

Csaba Ferenc Asztalos
Președinte al CNCD

Secțiunea 1

Lupta împotriva discriminării în România în context european

1.1 CADRUL LEGISLATIV ȘI INSTITUȚIONAL

Dreptul tuturor indivizilor la egalitate în fața legii și protecție împotriva discriminării este un drept fundamental și esențial pentru funcționarea normală a unei societăți democratice. Acesta contribuie la îndeplinirea obiectivelor de promovare a progresului economic și social prin creșterea coeziunii economice și sociale. În anul 1997, întruniți la Amsterdam, șefii de state și guverne din țările membre ale Uniunii Europene au căzut de acord să întărească capacitatea acesteia de acțiune în domeniul luptei împotriva discriminării, prin introducerea art. 13 al Tratatului de constituire al Comunității Europene, care acordă Comisiei Europene atribuții specifice de acțiune pentru combaterea discriminării pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală.

În iunie și respectiv noiembrie 2000, pe baza propunerilor Comisiei, Consiliul UE a adoptat trei instrumente cheie menite să prevină și să combată discriminarea bazată pe origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, vârstă, dizabilitate, sex sau orientare sexuală:

Directiva Consiliului 2000/43/CE cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică (sau Directiva Egalității Rasiale) – aceasta interzice

discriminarea bazată pe origine rasială sau etnică într-o multitudine de domenii precum angajare, educație, accesul al bunuri și servicii sau protecție socială.

Directiva Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă (sau Directiva Egalității la Angajare) – care interzice discriminarea la angajare și exclude orice discriminare pe criterii de religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală.

Programul Comunitar de Acțiune pentru Combaterea Discriminării (Decizia Consiliului European nr.750/2000) – acest program este destinat să sprijine și să suplinească eforturile la nivel comunitar pentru promovarea măsurilor de prevenire și combatere a discriminării, inițiate atât de statele membre, cât și de statele candidate.

Scopul promovării acestui cadru legal a fost de a stabili un set de principii privind egalitatea de tratament și de a reglementa probleme cheie precum discriminarea directă sau indirectă, protecția împotriva hărțuirii, promovarea acțiunilor pozitive, asistența acordată victimelor discriminării, sarcina probei.

România a fost printre primele state candidate sau în curs de aderare care au promovat o legislație specială antidiscriminare. Astfel, în anul 2000, a fost adoptată Ordonanța Guvernului nr. 137 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Acest act normativ a fost modificat și completat în două rânduri, ajungând la un nivel de reglementare care îndeplinește în linii mari cerințele Comisiei Europene privind alinierea legislației interne cu prevederile acquis-ului comunitar.

Legea acoperă o gamă largă de criterii de discriminare: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată și are ca domenii generale de aplicare:

- egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie
- accesul la serviciile publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități

- accesul la educație
- libertatea de circulație, dreptul la libera alegere a domiciliului și accesul în locurile publice
- dreptul la demnitatea personală

De asemenea, atunci când se constată săvârșirea unei fapte de discriminare, persoana (fizică sau juridică) care a comis acea faptă poate fi sancționată prin avertisment sau amendă contravențională (cuprinsă între 2 și 40 de milioane lei).

În toate cazurile de discriminare, persoanele discriminate, au dreptul să pretindă despăgubiri în fața instanțelor judecătorești precum și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun.

La cerere, instanța poate dispune retragerea, de către autoritățile emitente, a autorizației de funcționare a persoanelor juridice care, printr-o acțiune discriminatorie, cauzează un prejudiciu semnificativ sau care, deși cauzează un prejudiciu redus, încalcă în mod repetat prevederile legislației din domeniul antidiscriminării.

De asemenea organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.

Instituția abilitată să asigure respectarea principiului egalității de tratament și a nediscriminării este Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Fucționând ca organ de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, Consiliul a fost înființat în anul 2002, în baza Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și își desfășoară activitatea potrivit H.G. nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, cu modificările și completările ulterioare.

Principalele atribuții ale Consiliului sunt:

- investigarea faptelor de discriminare pe baza sesizărilor sau autosesizărilor;
- sancționarea faptelor de discriminare;

- propunerea și instituirea de măsuri afirmative pentru prevenirea faptelor de discriminare;
- propunerea de proiecte de acte normative în domeniul nediscriminării;
- avizarea proiectele de acte normative care au ca obiect exercitarea drepturilor și a libertăților, în condiții de egalitate și nediscriminare;
- colaborarea cu organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului;
- colaborarea cu organizațiile similare și cu organizații neguvernamentale din domeniul drepturilor omului, din alte state, precum și cu organizațiile internaționale în materie.

Constatarea și sancționarea faptelor de discriminare se face de către Colegiul director al Consiliului, compus din 7 membri desemnați de către ministerele cu competențe în domeniu. Acesta, în exercitarea rolului său de organ deliberativ, analizează petițiile și sesizările primite și adoptă prin hotărâre măsurile necesare, în acord cu investigațiile efectuate în teritoriu de personalul de specialitate al Consiliului.

Consiliul funcționează ca urmare a îndeplinirii angajamentelor asumate de România de transpunere a acquis-ului comunitar în domeniul nediscriminării, iar în aprecierea Comisiei Europene România a fost primul dintre statele candidate sau în curs de aderare care are un organism pentru promovarea egalității funcțional, așa cum prevede acquis-ul.

1.2 PERSPECTIVE PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA MECANISMULUI NAȚIONAL ANTIDISCRIMINARE

Pentru îndeplinirea angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană privind existența unui mecanism eficient anti-discriminare și pentru alinierea deplină cu prevederile acquis-ului comunitar în materie, Consiliul și-a propus să inițieze un nou proiect de lege privind prevenirea și combaterea discriminării.

Prin promovarea acestui proiect se au în vedere, în principal:

1. Asigurarea independenței CNCD și clarificarea atribuțiilor sale, prin:

- reorganizarea CNCD și definirea acestuia ca instituție autonomă sub control parlamentar, garant al interesului public și al persoanelor în domeniul respectării principiului nediscriminării

- modificarea componenței Colegiului director al CNCD, prin creșterea numărului acestora de la 7 la 9 și introducerea unei noi proceduri de numire – câte 2 membri de către Președintele României, Senat, Camera Deputaților, Guvern respectiv 1 membru de către reprezentanții societății civile

- definirea clară a statutului și competențelor membrilor Colegiului director

- înființarea de birouri regionale ale Consiliului (la nivelul fiecărui județ)

- completarea procedurii legale aplicate de către Consiliu cu prevederile Codului de procedură civilă

2. Acoperirea unor lipsuri de reglementare existente în legislația în vigoare

- proiectul de lege introduce noțiuni importante, precum discriminarea multiplă, instigarea la discriminare, standarde uzuale la angajare, inversarea sarcinii probei. În special aceasta din urmă reprezintă una dintre chestiunile rămase în suspensie în procesul de negociere, Comisia Europeană atrăgând atenția în repetate rânduri asupra necesității reglementării acesteia.

- de asemenea, se extinde aria criteriilor de discriminare, în scopul înlăturării apariției unor cazuri în practică neacoperite din punct de vedere al reglementării

3. Definirea clară a unor termeni sau noțiuni

Semnificația celor mai importante noțiuni sunt definite expres în corpul legii, cu scopul de a evita apariția unor confuzii sau interpretări diferite.

Un mecanism eficient împotriva discriminării nu poate funcționa fără structuri de implementare corespunzătoare. În acest sens, Consiliul urmărește consolidarea capacității sale administrative prin implementarea unui proiect de tip twinning.

Proiectul „Construcție instituțională în domeniul antidiscriminării” (RO/03/IB/SO/05) este finanțat în cadrul programului Phare 2003 de către Comisia Europeană. Obiectivul general al acestui proiect este întărirea capacității operaționale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), precum și creșterea impactului acestei instituții asupra societății românești. În cadrul proiectului, Olanda asistă CNCD și alte instituții și organizații din România în domeniul antidiscriminării.

Proiectul, coordonat de către Ministerul Justiției olandez, va implica experți din cadrul mai multor instituții și organizații din Olanda.

Proiectul a început la data de 22 februarie 2005 și se va sfârși cu o conferință de închidere în august 2006. Scopul proiectului este îmbunătățirea resurselor umane, materiale și juridice ale CNCD, precum și îmbunătățirea politicilor publice, prin implementarea următoarelor măsuri:

- întărirea structurii instituționale a CNCD și a rețelei externe de parteneri, prin îmbunătățirea profilului instituțional al CNCD și pregătirea personalului instituției în domeniile comunicării interne, culturii organizaționale și a comunicării cu publicul. În acest sens, vor fi organizate mese rotunde la nivel național și regional la care vor participa actorii relevanți în domeniu
- îmbunătățirea legislației românești în domeniul anti-discriminării prin evaluarea legislației în vigoare și elaborarea unor propuneri de îmbunătățire a legislației
- îmbunătățirea cunoștințelor personalului CNCD și a reprezentanților altor instituții și organizații relevante în domeniu și îmbunătățirea cooperării dintre acestea prin pregătirea personalului în domeniul legislației naționale și internaționale, a procedurilor legale, dezvoltarea de politici publice în domeniul antidiscriminării
- conștientizarea publicului cu privire la problema antidiscriminării prin comandarea și evaluarea unui sondaj de opinie cu privire la gradul de cunoaștere a fenomenului discriminării și al CNCD în rândul publicului, prin asistența acordată în sensul dezvoltării unui plan de comunicare și prin pregătirea acordată în scopul unei mai bune comunicări cu mass-media. De asemenea, se va dezvolta, implementa și evalua o campanie-pilot de conștientizare cu privire la discriminare, campanie în care vor fi incluse și materiale publicitare
- crearea unui centru de documentare prin dezvoltarea unui plan de înființare a unui astfel de centru, fondarea acestui centru și prin angajarea unui specialist pentru acesta
- investiții în echipamentul CNCD prin achiziționarea de calculatoare și programe informatice, precum și dotarea centrului de documentare

Secțiunea II.

Hotărâri ale Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Colegiul director:

Asztalos Csaba Ferenc – președinte

Cămărășan Vasile Adrian - membru

Ioniță Gheorghe - membru

Macoveanu Corina Nicoleta - membru

Panfile Anamaria - membru

Truinea Roxana Paula – membru

Vasile Ana Monica - membru

A. EGALITATEA ÎN ACTIVITATEA ECONOMICĂ

ȘI ÎN MATERIE DE ANGAJARE ȘI PROFESIE

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării vs Societății TV ALPHA (Global Video Media S.R.L.)

În fapt

În data de 04.11.2003 a apărut în Ziarul Ziua un anunț de ofertă de serviciu aparținând Societății TV ALPHA (Global Video Media S.R.L.), care angaja secretară. Printre condițiile pe care Societatea TV ALPHA le impunea se numărau: vârstă (minim 23 ani – maxim 30 ani), sex (feminin) și domiciliu (București).

În drept

Conform **art. 2 alin. 1** din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 2 alin. 3 atrage răspunderea contravențională conform Ordonanței, dacă nu intră sub incidența legii penale “Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități”

Art. 7 alin. 2 arată: „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârsta, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (4)”.

De asemenea, Instrucțiunea referitoare la obligațiile angajatorilor sau reprezentanților acestora, precum și ale autorilor, realizatorilor de anunțuri publicitare și reprezentanților acestora cu privire la condiționarea prin anunț și/sau concurs a ocupării unui post, precum și publicarea acestor anunțuri, publicată în Monitorul Oficial nr. 235 din 7 aprilie 2003 prevede la art.1 „angajatorii sau reprezentanții acestora care anunță ocuparea unui post prin material publicitar și/sau mesaj publicitar, oricare ar fi mijlocul de comunicare ce face posibil transferul informației, au obligația, potrivit principiului egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, de a asigura liberul acces la toate etapele procesului de angajare, tuturor persoanelor, fără nici o deosebire, excludere, restricție

sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială sau apartenența la o categorie defavorizată, vârstă, sex sau orientare sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege”.

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea Societății TV ALPHA(Global Video Media S.R.L.), cu avertisment.

2. M. E. vs Ministerul Educației și Cercetării

În fapt

Petentul este profesor titular la Grupul Școlar Industrial B. aflat în mediul rural și a dorit să se transfere în orașul Buzău. Potrivit prevederilor art. 15 din O.M.E.C.T. nr. 5644/11.12.2003 privind Metodologia de mișcare a personalului didactic din învățământul preuniversitar, pretransferarea personalului didactic se face în limitele aceluiași regim de mediu (rural – rural, urban – urban, urban – rural). Potrivit metodologiei de anul trecut de organizare a examenului de titularizare, media minimă care trebuie obținută la examenul de titularizare este 7, indiferent de regimul de mediu. Situația era diferită în urmă cu câțiva ani, când pentru titularizare în mediul urban era necesară media minim 7, iar pentru titularizare în mediul rural media minimă era 5. Dacă se obținea media sub 7, dar peste 5, profesorul se putea titulariza în mediul rural, dar fără a se putea pretransfera în mediul urban. Petentul a avut la examenul de titularizare media 7,40 (șapte, 40%).

O echipă a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-a deplasat la data de 26.04.2004 în orașul Buzău pentru verificări. La Inspectoratul Școlar Județean au discutat cu dl. Inspector General G. B.. Acesta a explicat că tranșerul cadrelor didactice se efectuează în unități școlare echivalente sau într-o treaptă inferioară în limitele aceluiași regim de mediu. Propunerea echipei de investigare a fost aceea de a discuta cu reprezentanții Ministerului Educației.

Prin adresa nr 1177/11.05.2004 către Ministerul Educației s-au solicitat date suplimentare referitoare la situația prezentată. Ministerul

nu a răspuns solicitării, iar în data de 08.07.2004 Consiliul a revenit cu adresa nr. 1627. Ministerul a răspuns prin adresa nr. 1699/15.07.2004 și a comunicat temeiul legal al pretransferării și transferării personalului didactic, respectiv art. 15 din O.M.E.C.T. nr. 5644/2003.

În drept

Conform **art. 2 alin. 1** din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată cu modificări prin Legea 48/2002 și modificată prin O.G.77/2003, aprobată prin Legea nr.27/2004, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art.2 alin. 3 atrage răspunderea contravențională conform Ordonanței, dacă nu intră sub incidența legii penale “orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități”, iar art. 6 lit. b) prevede „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pe motiv că aparține unei rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv datorită convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, manifestată în următoarele domenii:

b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;”

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu poate emite hotărâri normative cu caracter obligatoriu pentru alte autorități și nici nu se poate substitui activității acestora. De aceea, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării recomandă

Ministerului Educației și Cercetării să inițieze procedurile de modificare a legii statutului personalului didactic în sensul eliminării acelor prevederi cu caracter discriminatoriu.

3. C. F. vs Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare

În fapt

Petentul este conferențiar universitar de psihiatrie la Universitatea “Ovidius” din Constanța. În fapt, petentul a participat la concursul pentru ocuparea postului de profesor universitar, poziția 4, disciplinele: psihiatrie, psihologie, științe comportamentale, catedra nr. 5, discipline clinice medicale I – Facultatea de Medicină Generală, Universitatea “Ovidius” din Constanța, publicat în Monitorul Oficial al României anul XV nr 196/29.03.2004. Pentru ocuparea postului, s-au înscris dr. C. F. și dr. A. P. Comisia de concurs, formată din profesori universitari de specialitate (psihiatrie), a considerat că dr. P. A. nu întrunește condițiile și criteriile de ocupare a postului, singurul candidat care le îndeplinește fiind dr. C. F. Nici unul dintre candidați nu a formulat contestații privind conținutul referatelor, autenticitatea referatelor și modul de desfășurare a concursului.

Dr. F. a fost desemnat câștigător de către Președintele comisiei, prof. univ. dr. P. B., iar rectorul a prezentat Senatului Universității “Ovidius” Constanța hotărârea Consiliului Facultății spre confirmare. Senatul confirmă, iar dosarul de concurs al dr. F. a fost înaintat Ministerului Educației și Cercetării - Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare. Comisia de specialitate din cadrul Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare a hotărât că dr. F. “nu poate fi promovat peste vârsta de pensionare”, vârsta acestuia fiind de 66 ani, neconfirmând titlul didactic.

Potentul menționează în petiție că a solicitat și a primit avizul Direcției Juridic din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, după ce a prezentat aprobarea Senatului Universității prin care este menținut în calitate de titular.

Prin adresa nr 2287/31.08.2004, rectorul Universității “Ovidius” răspunde solicitării Consiliului Național pentru Combaterea

Discriminării, arătând că “s-au epuizat toate formele legale de desfășurare a concursului”, iar dosarul dr. F., validat de Senat, împreună cu mapa de lucrări a candidatului a fost trimis la C.N.A.T.D.C.U. pentru confirmarea și acordarea titlurilor didactice.

O echipă a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-a deplasat la data de 30.09.2004 la Ministerul Educației și Cercetării, unde a discutat cu dl M. G. – consilier în cadrul Direcției Generale de Învățământ Superior și cu dra G. A. – Direcția Juridică. Dl M. G. a atătat că art. 128, 128, 130 din legea 128/1997 referitoare la Statutul personalului didactic trebuie interpretate în sensul că menținerea în funcția de titular se referă la funcția deținută anterior pensionării fără să se pună problema promovării după împlinirea vârstei de 65 de ani. Direcția Juridică interpretează aceleași prevederi legale în sensul că menținerea ca titular a persoanei nu îi îngrădește acesteia dreptul de a promova.

În aceste condiții Direcția Juridică a dat aviz favorabil numirii domnului F. C. în funcția de profesor universitar.

Art. 128. arată că „personalul didactic din învățământul preuniversitar de stat, cu gradul didactic I sau cu titlul științific de doctor, care dovedește competență profesională deosebită, poate fi menținut ca titular în funcția didactică până la 3 ani peste vârsta de pensionare la cerere, cu avizul consiliului profesoral al unității de învățământ, exprimat în urma votului nominal deschis și cu aprobarea anuală a inspectoratului școlar”, iar art. 129 prevede „(1) Profesorii universitari și conferențiarilor universitari cu titlul științific de doctor pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani. (2) La împlinirea vârstei de pensionare, profesorii universitari și conferențiarilor universitari cu titlul științific de doctor ... pot fi menținuți ca titulari în funcția didactică, la cerere, cu acordul consiliului facultății și cu aprobarea anuală a senatului universitar, prin vot nominal deschis, până la împlinirea vârstei de 70 de ani.

Prin adresa nr 85158/24.09.2004, Directorul Direcției Juridic din cadrul Ministerul Educației și Cercetării a comunicat Direcției Generale de Învățământ Superior din cadrul MEC următoarele:

- Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și comisiile de specialitate nu au competența materială de a se pronunța asupra legalității înscrierii la

concurs, această competență revenind Direcției Juridic din cadrul MEC, care a avizat favorabil dosarul de concurs al dl F. în data de 05.07.2004

- Direcția Juridic a pus în vedere Direcției Generale de Învățământ Superior faptul că, conform OG 137/2000, constituie contravenție condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs de vârsta candidaților

- A comunicat conținutul art 129 din legea nr 128/1997 și interpretarea Direcției Juridice, conform căreia calitatea de titular presupune existența unui contract de muncă, iar persoana în cauză are toate drepturile și este ținută de toate obligațiile ce îi incumbă în această calitate

- A solicitat repunerea dosarului de concurs al dlui. F. pe rolul aceleiași comisii de specialitate, pentru a fi analizat din punct de vedere științific.

În drept,

Conform **art. 2 alin. 1** din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată cu modificări prin Legea 48/2002 și modificată prin O.G.77/2003, aprobată prin Legea nr.27/2004, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art.2 alin.3 atrage răspunderea contravențională conform Ordonanței, dacă nu intră sub incidența legii penale “orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități”, iar art. 6 lit prevede „constituie

contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pe motiv că aparține unei rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv datorită convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, manifestată în următoarele domenii:

d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;”

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării recomandă Ministerului Educației și Cercetării - Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare eliminarea hotărârilor, faptelor și actelor cu caracter discriminatoriu.

4. A. J. P. vs Fundația Principesa Margareta a României

În fapt

Petenta este angajată a Fundației Principesa Margareta a României, cu sediul în București, în funcția de manager de programe din anul 2001. Petenta, în ianuarie 2003, a anunțat angajatorul că este însărcinată. În luna martie 2003 a fost realizată evaluarea angajaților (prima evaluare de când aceasta a fost angajată), în urma căreia a fost retrogradată din funcție, cu scăderea salariului, prin decizia nr.158 din 18.04.2003.

„Sinteza aprecierilor performanțelor” emisă de angajator, document care a fundamentat decizia de retrogradare, adusă la cunoștință petentei la data de 19.04.2003, precizează în mod expres faptul că „starea ei de maternitate a dus la și scăderea randamentului, acuzând de multe ori indisponibilitate fizică”.

Deoarece petenta a considerat că modul în care s-a realizat retrogradarea a fost ilegal, aceasta a parcurs toate căile de atac administrative interne de contestare a deciziei nr. 158 din 18.04.2003. Fără a primi nici un răspuns „și forțată de împrejurări”, petenta a apelat la instanță pentru repunerea în funcție și câștigarea drepturilor salariale avute anterior.

După acționarea în instanță, angajatorul a recunoscut ilegalitatea actelor emise, a modului în care s-a realizat retrogradarea și a revenit

asupra acestora, emițând o nouă decizie, de repunere în funcție, înregistrată cu nr. 245/05.06.2003.

Noua decizie din 05.06.2003 a Consiliului Director al Fundației Principesa Margareta a României la art. 4 a precizat în mod expres „văzând certificatele medicale depuse de salariată, evaluarea profesională a acesteia și modul în care își îndeplinește atribuțiile de serviciu se vor face după revenirea din concediu medical, nu mai devreme de 30 de zile, în mod periodic, dar la intervale care nu vor depăși 3 luni.” Dna. A. J. P. susține că acest articol este discriminatoriu, deoarece singurele certificate medicale depuse către angajator au fost cele care atestau „starea de graviditate”. Aceasta consideră că, în conformitate cu art. 4 a deciziei 245/05.06.2003, datorită faptului că în anul 2003 a rămas însărcinată, ea urmează să fie evaluată din 3 în 3 luni, pe o perioadă nedeterminată, în momentul în care va reveni la serviciu.

În ședința Colegiului Director din data de 19.05.2004 s-a hotărât efectuarea de investigații.

În data de 12.07.2004 o echipă s-a deplasat la sediul Fundației Principesa Margareta a României, unde a purtat discuții cu directorul executiv al Fundației, cu un membru în Consiliu Director al Fundației și cu dna. S. C.

În urma discuțiilor s-au reținut următoarele:

- conform art. 18 lit. h) a Regulamentului de Ordine Interioară al Fundației, aceasta are dreptul să evalueze periodic performanțele profesionale și modul concret de realizare a atribuțiilor de serviciu ale salariaților;
- evaluarea nu s-a făcut de un șef ierarhic;
- procedura de evaluare a implicat evaluatori specializați, care au prezentat mai departe situația Consiliului Director, care ulterior va hotărî;
- evaluarea la un termen de 3 luni este o evaluare primară;
- din 2003 evaluarea în fundație a intrat într-o ritmicitate;
- din 3 în 3 luni are loc o evaluare a angajaților, dar o decizie a Consiliului Director se ia după mai multe evaluări;

S-a mai purtat corespondență cu fundația, care a trimis documente, care au fost atașate la dosar.

În drept

Colegiul Director consideră că introducerea condiției de evaluare periodică a petentei, după revenirea acesteia din concediu medical, datorită certificatelor medicale care atestau starea de graviditate constituie discriminare conform prevederilor art.6 lit. b) și lit. g) coroborat cu art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, modificată și completată ulterior. Astfel, art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările ulterioare definește discriminarea ca fiind „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenență la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

De asemenea, potrivit art.6 lit. b) și lit. g) din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, „constituie contravenție discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului
- orice alte condiții de prestare a muncii”

Conform art. 4 lit. a) din Legea 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, prin discriminare directă se înțelege „diferența de tratament a unei persoane în defavoarea acesteia, datorită apartenenței sale la un anumit sex sau datorată gravidității, nașterii, maternității ori acordării concediului paternal”

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea Fundației Principesa Margareta a României cu amendă contravențională în cuantum de 5.000.000 lei.

5. L. E. G. Vs Uniunea Națională a Notarilor Publici

În fapt

Petenta, absolventă a Facultății Științe Juridice și Administrative din cadrul Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”, din anul 2002, sesizează faptul că începând cu anul 1996 a fost angajată și și-a desfășurat activitatea în cadrul a două birouri notariale. După absolvirea studiilor juridice petenta a fost încadrată pe un post de consilier juridic.

În anul 2003, în urma acceptului unui notar de a-i fi coordonator, și-a întocmit dosarul pentru examenul de intrare în stagiul notarial (luna martie 2003).

Cu o luna înaintea examenului pentru intrare în stagiul notarial, a fost anunțată oficial de către conducerea Camerei Notarilor Publici că dosarul a fost respins, invocându-se art. 48 din Statutul Uniunii Naționale a Notarilor Publici, articol care prevede că „Pot fi notari stagiar persoanele care îndeplinesc condițiile expres prevăzute de dispozițiile legii, fără a depăși 5 ani de la data obținerii diplomei de licență și cel mult vârsta de 35 de ani.”

În urma solicitării unui punct de vedere din partea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, ni s-au transmis următoarele informații: Impunerea unei limite de vârstă pentru participarea la examenul pentru intrare în stagiul notarial reprezintă voința unanimă a notarilor publici din România, care la Congresul din anul 2001 au hotărât introducerea în prevederile statutare a acestei condiții, plecând de la necesitatea încurajării tinerilor licențiați în drept de a ocupa astfel de funcții și de la interpretarea terminologiei cuvântului „stagiar” care duce la concluzia că funcția de notar public stagiar poate fi îndeplinită numai de către o persoană care pentru efectuarea stagiului în profesia de notar public ar trebui să nu depășească vârsta de 35 de ani.

În drept

Examinând sesizarea petentei și dispozițiile legale incidente, constată următoarele:

Potrivit prevederilor Legii nr. 36 din 12 mai 1995 privind legea

notarilor publici și a activității notariale, art. 16, „Notar public poate fi cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are numai cetățenie română și domiciliul în România și are capacitate de exercițiu a drepturilor civile;
- b) are licență în drept – științe juridice – sau doctor în drept;
- c) nu are antecedente penale;
- d) se bucură de o bună reputație;
- e) cunoaște limba română;
- f) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;
- g) a îndeplinit timp de 2 ani funcția de notar stagiar și a promovat examenul de notar public sau a exercitat timp de 5 ani funcția de notar, judecător, procuror, avocat sau o altă funcție de specialitate juridică și dovedește cunoștințele necesare funcției de notar public.

Art. 17 – Notarul public este numit de ministrul Justiției, la propunerea Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici, în baza cererii celui interesat și după ce face dovada îndeplinirii cerințelor artatate la art. 16.”

De asemenea, trebuie precizat faptul că Statutul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România din data de 11 februarie 1999, emis de către Uniunea Notarilor Publici, nu impunea o limită de vârstă pentru notarii stagiaari, ci prelua condițiile prevăzute de Legea nr. 36 din 12 mai 1995 privind legea notarilor publici și a activității notariale:

„Secțiunea IV

Notarul stagiar

Art. 53

Pot fi notari stagiaari persoanele care îndeplinesc condițiile expres prevăzute de dispozițiile legii, fără a depăși 5 ani de la data obținerii diplomei de licență.

Art. 54

Pot angaja notari stagiaari numai notarii publici care au o vechime de 5 ani în profesia de notar. Notarul public poate angaja în aceeași perioadă un singur notar stagiar.

Art. 55

Notarul stagiar este angajat prin contract de muncă individual, încheiat pe durată determinată cu notarul public, în condițiile prevăzute de lege, regulament și de prezentul statut.

Angajarea notarului stagiar se face în urma unei convorbiri pe teme de drept, susținută în fața Colegiului director al Camerei, în prezența notarului public în biroul căruia va fi angajat.

În cazul în care sunt mai multe cereri pentru notari stagiaari decât numărul aprobat de adunarea generală, soluționarea acestora se va face prin concurs, în condițiile stabilite de Colegiul director al Camerei.”

Potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, aprobată și modificată prin Legea nr. 48/2002, precum și O.G. nr. 77/2003, aprobată prin Legea nr. 27/2004, art. 2, alin 1: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restirctie sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 2, alin. 2 „sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. 1, față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.”

Având în vedere faptul că argumentele aduse de către Uniunea Notarilor Publici în susținerea impunerii unei limite de vârstă pentru participanții la examenul de intrare în stagiul notarial au fost dorința de a încuraja tinerii licențiați în drept de a ocupa astfel posturi, precum și interpretarea termenului de „stagiar”, se impun următoarele precizări:

1. Încurajarea tinerilor licențiați în drept de a ocupa o funcție de notar public:

Trebuie precizat faptul că accesul unor persoane în vârstă de peste 35 de ani la examenul de intrare în stagiul notarial nu poate încuraja tinerii licențiați în drept să ocupe astfel de funcții, deoarece limita de vârstă se

referă la persoanele care doresc să susțină un examen pentru intrarea în stagiul notarial și nu la ocuparea ad literam a unui post de notar public.

Limitarea accesului persoanelor de peste 35 de ani la acest examen conduce doar la un număr mai mic de candidați (sub 35 de ani), deci doar o restrângere a concurenților, deși se impune ca un asemenea examen să se desfășoare în condiții depline de egalitate de șanse, precum și pe baze concurențiale. Trebuie precizat că încurajarea tinerilor absolvenți în drept de a se îndrepta către profesia de notar public este o inițiativă laudabilă, și poate fi considerată ca fiind un scop legitim al Uniunii Notarilor Publici. Cu toate acestea, metodele de atingere a acestui scop nu sunt adecvate, deoarece în acest fel îngrădesc liberul acces la examenul de intrare în stagiul notarial, și pe cale de consecință îngrădesc libera exercitare a unei profesii.

Potrivit art. 7 alin. 1 și 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, aprobată și modificată prin Legea nr. 48/2002, precum și O.G. nr. 77/2003, aprobată prin Legea nr. 27/2004: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzul unei anumite persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevazute de lege.”

Art. 7, alin. 2 „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post, prin anunț sau concurs lansat de angajator sau de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (4).”

2. Interpretarea noțiunii de „stagiar”:

Noțiunea de „stagiar” este strâns legată de noțiunea de „stagiu”. Potrivit definițiilor oferite de către diverse acte normative, printre care și Statutul profesiei de avocat, precum și diferitele referiri la „perioada de stagiul” și „stagiar” din alte acte normative, „stagiul” are ca obiect verificarea aptitudinilor profesionale în îndeplinirea atribuțiilor și repsonsabilităților unei anumite funcții, formarea practică a persoanelor debutante, precum și cunoașterea de către acestea a specificului și

exigențelor acestei funcții. Este de precizat faptul că în alte acte normative în vigoare, ce prevăd necesitatea efectuării unei perioade de stagiu, precum cele care reglementează exercitarea profesiei de avocat sau legislația privind funcționarii publici, nu există restricții cu privire la vârsta persoanelor ce pot participa la un concurs pentru intrarea într-un astfel de stagiu, precum și pentru ocuparea unei astfel de funcții.

Potrivit punctului de vedere exprimat de către Uniunea Notarilor Publici, noțiunea de „stagiar” a fost interpretată în sensul de tânăr licențiat în drept. Trebuie avut în vedere faptul că atâta vreme cât Facultățile de Drept nu impun o limită de vârstă pentru susținerea examenului de admitere, precum și faptul că nu există o interpretare uniformă asupra noțiunii de „tânăr” nici în documentele internaționale cu privire la limitele de vârstă între care se încadrează persoanele considerate ca fiind „tinere”, interpretarea noțiunii de „stagiar” în sensul de persoană care să nu depășească vârsta de 35 de ani nu se justifică.

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici cu avertisment.

De asemenea, s-a solicitat Uniunii Naționale a Notarilor Publici înființarea unei comisii speciale pentru examinarea cunoștințelor de specialitate ale dlui. G.M.

6. Prefectura județului Covasna vs Primăria Sfântul Gheorghe

În fapt

Primăria Sfântul Gheorghe a emis, în 10 septembrie 2002, Dispoziția 1374 pentru ocuparea unui post de Inspector în cadrul Biroului de Audit Intern și Dispoziția 1373 pentru ocuparea unui post de Inspector de specialitate în cadrul Biroului Patrimoniu. Printre condițiile cerute în dispozițiile mai sus menționate se aflau și cele de domiciliu stabil în Sf. Gheorghe și cunoașterea limbilor română și maghiară.

În data de 05.12.2003 în ziarul Cuvântul Nou au fost publicate mai multe anunțuri privind organizarea, de către Primăria Municipiului Sf. Gheorghe, de concursuri pentru ocuparea următoarelor posturi în cadrul

Bazei de Înot și Recreere: îngrijitor (amenajator), muncitor de întreținere, instructor sportiv de înot, asistent medical și casier.

În drept

Condițiile de ocupare a funcțiilor publice sunt stabilite de art. 50 din Legea 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare, text legal care la litera “b” prevede ca și condiție pentru ocuparea unei funcții publice strict cunoașterea limbii române.

În vederea asigurării folosirii limbii materne de către cetățenii aparținând minorităților naționale în raporturile cu autoritățile administrației publice, în conformitate cu prevederile Constituției României și ale convențiilor internaționale la care România este parte, art. 90 din Legea 215/2001 administrației publice locale prevede:

„2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale și cu aparatul propriu de specialitate aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă.

3) În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective”.

Având în vedere textele legale mai sus enumerate precum și anunțurile apărute în presa locală, Colegiul reține faptul că în data de 05.12.2003 au fost publicate anunțuri pentru angajare pentru 5 posturi: îngrijitor (amenajator), muncitor de întreținere, instructor sportiv de înot, asistent medical și casier. Pentru toate posturile se cerea ca și condiție eliminatorie cunoașterea limbii maghiare.

În data de 14.09.2004, o echipă de investigație a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, s-a deplasat la Primăria Sfântul Gheorghe. Potrivit discuțiilor purtate cu dl. A. A., Primar al Municipiului Sf. Gheorghe, condiția cunoașterii limbii maghiare a fost cerută deoarece persoanele care urmau a fi angajate pe posturile respective trebuiau să îndeplinească și atribuții pentru îndeplinirea cărora era nevoie și de cunoașterea limbii maghiare (atribuții în relații cu publicul).

Colegiul reține faptul că impunerea condiției cunoașterii limbii maghiare pentru posturile de instructor sportiv de înot, asistent medical și casier se încadrează în prevederile art. 9 din O.G. 137/2000 cu modificările ulterioare, se constituie într-o măsură justificată obiectiv de un scop legitim deoarece în municipiul Sfântul Gheorghe populația maghiara depășește ca pondere 20% din numărul locuitorilor, potrivit art. 90 din Legea 215/2001, iar pentru desfășurarea în bune condiții a activităților respective este nevoie și de cunoașterea limbii maghiare deoarece posturile respective presupun și relații cu publicul.

În ceea ce privește posturile de îngrijitor (amenajator) și muncitor de întreținere, Colegiul apreciază că impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare constituie o condiționare care îngreuește posibilitatea participării la concurs a candidaților care nu cunosc limba maghiară, fără ca să existe o măsură justificată obiectiv de un scop legitim deoarece aceste două posturi nu implică și relații cu publicul.

Pentru motivele enumerate mai sus Colegiul reține că Dispoziția 1374 pentru ocuparea unui post de Inspector în cadrul Biroului de Audit Intern și Dispoziția 1373 pentru ocuparea unui post de Inspector de specialitate în cadrul Biroului Patrimoniu, din data de 10 septembrie 2002 sunt discriminatorii conform art. 7 alin. 2, din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare. Participarea la concurs nu poate fi condiționată de existența domiciliului stabil în Sf. Gheorghe deoarece prin această măsură se îngreuește dreptul de a concura a acelor persoane care au domiciliul în altă localitate.

Deasemenea, Colegiul reține că, impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare pentru posturile de îngrijitor și muncitor de întreținere este discriminatorie conform art. 7 alin. 2 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea Primăriei Sfântu Gheorghe cu avertisment.

7. G. M. vs Uniunea Națională a Notarilor Publici și al Ministerului Justiției

În fapt

Dl. G.M., avocat, persoană cu handicap locomotor, s-a adresat Ministerului Justiției în mai 2003, solicitând trecerea în activitatea notarială. Dl. G. M. este avocat în cadrul Baroului București, cu drept de a pune concluzii la toate instanțele. În 1994, dl. G. M a suferit un accident vascular ischemic, în urma căruia a rămas cu o paralizie pe partea stângă. Petentul are dificultăți de exprimare în ceea ce privește emisia vocală, se deplasează destul de greu, nu poate sta mult timp în poziție ortostatică, are dificultăți în a scrie de mână. După accident, petentul nu și-a mai putut desfășura activitatea de avocat în condiții normale.

În data de 15.01.2004, Comisia Superioară de Expertiză Medicală a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți a eliberat decizia nr. 349 privind încadrarea în grad de handicap a petentului, prin care se atestă că petentul este încadrat în gradul doi de handicap și poate desfășura o muncă în condiții protective (notar, așa cum dorește).

Pentru a-și putea desfășura activitatea ca notar public, petentul trebuie să îndeplinească anumite condiții, conform art. 16 din Legea nr 36/1995:

- a) are numai cetățenia română și domiciliul în România și are capacitatea de exercițiu a drepturilor civile;
- b) este licențiat în drept — științe juridice — sau doctor în drept;
- c) nu are antecedente penale;
- d) se bucură de o bună reputație;
- e) cunoaște limba română;
- f) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;
- g) a îndeplinit timp de 2 ani funcția de notar stagiar și a promovat examenul de notar public sau a exercitat timp de 5 ani funcția de notar, judecător, procuror, avocat sau o altă funcție de specialitate juridică și dovedește cunoștințele necesare funcției de notar public.

Potentul îndeplinește condițiile de mai sus, dar nu poate să susțină examenul de verificare a cunoștințelor de specialitate în condiții similare

stabilite pentru ceilalți concurenți persoane fără handicap. Petentul dorește să susțină examenul de verificare a cunoștințelor, dar nu îl poate susține în aceleași condiții prevăzute pentru ceilalți candidați din cauza handicapului său fizic, care nu îi permite să vorbească și să scrie într-un ritm obișnuit. De aceea, petentul a solicitat verificarea cunoștințelor potrivit stării sale fizice, în condiții speciale cu o comisie specială.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a solicitat puncte de vedere Uniunii Naționale a Notarilor Publici și Ministerului Justiției. Prin adresa nr. 3347/22.11.2004, Uniunea Națională a Notarilor Publici a răspuns următoarele:

- Dl G.M. are dreptul la protecție specială, instituită prin lege pentru persoanele cu handicap, având dreptul să-și reia activitatea în condiții protective;
- Dl G. M nu a exercitat niciodată profesia de notar public;
- Dizabilitățile care-l afectează pe dl G. M constituie impedimente în exercitarea profesiei de notar public, care nu se poate desfășura în condiții protective;
- Verificarea cunoștințelor de specialitate se poate face numai cu respectarea principiului concurenței. Alternativa, menită să înlocuiască concursul prevăzut de lege ar încălca dispozițiile care reglementează activitatea notarilor publici, precum și prevederile art. 16 din Constituție.

Ministerul Justiției și-a exprimat punctul de vedere prin adresa nr.3527/7.12.2004, arătând următoarele:

- Dl. G. M este încadrat în gradul doi de handicap, obținând dreptul să-și reia activitatea în condiții protective, dar nu în avocatură, ci într-o altă profesie liberală – notar public – pe care nu a exercitat-o niciodată.
- Handicapul său fizic constituie impediment în exercitarea profesiei de notar public, care trebuie să poarte în permanență un dialog cu părțile ce se prezintă, în scopul clarificării diverselor aspecte necesare luării deciziei corecte în soluționarea speței, să întocmească acte notariale prin manuscriere și să le semneze;
- Legislația referitoare la posibilitățile de a accede în funcția de notar public nu prevede nici o excepție cu privire la susținerea examenului

în mod individual, în caz contrar încălcându-se nu doar dispozițiile legii nr. 36/1995, dar și prevederile art. 16 din Constituție.

Solicitarea petentului de a i se organiza comisie separată în vederea susținerii examenului este legitimă și nu încalcă prevederile art. 16 din Constituție. Punctele de vedere ale Uniunii Notarilor Publici și Ministerului Justiției referitoare la încălcarea art. 16 din Constituție prin organizarea în condiții speciale cu o comisie specială a examinării sunt discutabile. Art. 1 alin. 3 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare prevede că „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol (în realizarea principiului egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării – n.n.) privește persoanele aflate în situații comparabile. În interpretarea art. 14 referitor la interzicerea discriminării, din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană folosește expresia de persoane aflate în situații analoage. În hotărârea dată în cazul *THLIMMENOS vs. GRECIA* din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile.

În ceea ce privește solicitarea petentului și refuzul de a se organiza o comisie specială, considerăm că în asemenea situații pot fi luate măsuri afirmative pentru anumite categorii de persoane și, astfel cum pentru persoanele de anumite etnii sau naționalități sunt luate anumite măsuri afirmative, tot așa pot fi aplicate și pentru persoanele cu handicap. Art. 2 alin. 8 litera a) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 prevede în mod expres instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate.

Situația conform căreia legislația referitoare la posibilitățile de a accede în funcția de notar public nu prevede nici o excepție cu privire la susținerea examenului în mod individual nu constituie un argument deoarece legislația menționată nici nu interzice o astfel de practică, iar coroborată cu actele normative referitoare la încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap și cu cele referitoare la combaterea discriminării,

chiar susține o asemenea practică. Pe de altă parte, legea învățământului nr. 84/1995 nu conține prevederi speciale, excepții sau interdicții referitoare la organizarea examenelor de admitere la liceu, a examenelor de bacalaureat sau de admitere în învățământul superior pentru persoanele cu handicap, iar pentru persoanele cu handicap și cele invalide se organizează comisii speciale și se dă examen pentru verificarea cunoștințelor.

În drept

Conform **art.2 alin. 1** din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată cu modificări și completată, constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice” iar alin. 3 arată că „atrage răspunderea contravențională conform Ordonanței, dacă nu intră sub incidența legii penale “orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunitati “.

Art. 6 stipulează: “constituie contravenție discriminarea unei persoane pe motiv că aparține unei rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv datorită convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, manifestată în următoarele domenii:

- b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;
- d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională
- g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare”.

Art.19 prevede: „constituie contravenție, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestui la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

Legea nr. 74/03.05.1999 pentru ratificarea Cartei sociale europene rezivuite, adoptată la Strasbourg la 3.05.1996, prevede la art.15: “În vederea garantării exercitării efective de către persoanele handicapate, indiferent de vârstă, de natura și originea handicapului lor, a dreptului la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității, părțile se angajează, în special:

1. să ia măsurile necesare pentru a furniza persoanelor handicapate o orientare, o educație și o formare profesională în cadrul schemelor generale ori de câte ori este posibil sau, dacă nu este posibil, prin intermediul instituției specializate, publice sau private;

2. să favorizeze accesul la angajare al acestor persoane, prin orice măsură susceptibilă să încurajeze patronii și să mențină în activitate persoane handicapate în mediul obișnuit de muncă și să adapteze condițiile de muncă la nevoile acestor persoane sau, atunci când din cauza handicapului acest lucru nu este posibil, prin organizarea sau crearea de locuri de muncă protejate, în funcție de gradul de invaliditate.

Ordonanța de urgență nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap prevede la art. 21 lit c), printre obligațiile persoanelor cu handicap “să se încadreze în muncă, în condițiile legii, în raport cu pregătirea și posibilitățile fizice și psihice ale acestora și pe baza recomandărilor medicale”, iar în art. 36 se prevede astfel:

„(1) Persoanele cu handicap pot fi încadrate în muncă în condițiile legii, de către persoane fizice sau juridice care angajează personal salariat, conform pregătirii lor profesionale și capacității fizice și intelectuale de care dispun, pe baza unui contract individual de muncă.

(2) Încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap se poate face prin crearea de locuri de muncă protejate, special organizate, în scopul

eliminării impedimentelor de orice fel, prin asigurarea înlesnirilor și adaptărilor corespunzătoare”.

Același act normativ arată în art. 44 că „persoanele cu handicap grav, accentuat sau mediu, încadrate cu contract individual de muncă, beneficiază de următoarele drepturi de protecție specială:

a) pot ocupa, în condițiile legii, conform pregătirii și capacității fizice și intelectuale, orice funcție în cadrul organigramei angajatorilor. Angajatorii au obligația de a amenaja locul de muncă, astfel încât să fie eliminat orice impediment în desfășurarea activității.”

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici (propunerea Roxanei Truinea a fost aceea de a realiza mediere – 1 vot pentru și 4 împotriva) cu avertisment.

De asemenea s-a solicitat Uniunii Naționale a Notarilor Publici înființarea unei comisii speciale pentru examinarea cunoștințelor de specialitate ale dlui G.M.

8. I. A. R. și P. C. vs Biserica Ortodoxă Română

În fapt

Petenții sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la Hotărârea 410/12.02.2004, emisă de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române care prevede că deținerea unei funcții politice, în administrația publică, centrala sau locala, este incompatibilă cu funcțiile religioase.

Conform Decretului Lege 177/1948 Biserica Ortodoxă Română este organizată și funcționează în baza unui statut propriu. „Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române” a fost elaborat de Sfântul Sinod, cea mai înaltă autoritate a Bisericii Ortodoxe Române, potrivit învățăturii canoanelor și Tradiției sale.

În conformitate cu prevederile art. 2 și 3 din „Statut”, Biserica Ortodoxă Română este autocefală și unitară în organizarea sa, are conducere sinodală ierarhică și se administrează în mod autonom prin organe proprii, reprezentative, alese din cler și popor. Principiul autonomiei bisericești

prevăzut de dispozițiunile art. 3 din Statut își găsește confirmarea în prevederile art. 29(3) și (5) din Constituție: „Culte religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii” și „Culte religioase sunt autonome față de stat.....”

Hotărârea 410/12.02.2004 aplicabilă personalului bisericesc prevede: „În conformitate cu Sfintele Canoane ale Bisericii Universale (6 Apostolic, 7 Sinodul IV Ecumenic, 10 Sinodul VII Ecumenic, 11 Sinodul local Cartagina), care stipulează că printre îndeletnicirile incompatibile cu slujirea și demnitatea clericului se numără și aceea de „a primi asupra sa dregătorii sau îndeletniciri lumești”, arhierului, preotului, diaconului, și monahului îi este interzis să facă politică partinică, să fie membru al unui partid politic, să participe la campaniile electorale, să candideze și să devină membru al parlamentului sau consiliilor locale, primar, viceprimar sau să ocupe funcții în administrația publică centrală și locală. Cel care va încălca aceste reguli, precum și jurământul depus la hirotonie, se încadrează în prevederile art. 3, lit. d) și e) din Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române, având de ales între cariera politică și misiunea preotească, pentru totdeauna, fără drept de revenire în cler. Abaterile de acest fel vor fi judecate în Consistoriile eparhiale.”

Având în vedere motivele expuse în Hotărârea 410/12.02.2004 precum și prevederile similare din dispozițiile art. 40 alin. 3 din Constituția României conform căruia „Nu pot face parte din partidele politice judecătoria Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, poliștii și alte categorii de funcționari publici....” Biserica Ortodoxă Română a reglementat, din punct de vedere politic, conduita pe care membrii Bisericii Ortodoxe Române trebuie să o adopte.

În drept

Examinând petiția, actele depuse la dosar, studiul întocmit, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu se încadrează în prevederile O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

9. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Agentul Guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului Ministerul Afacerilor Externe din România vs Primăriei Luna, Județul Cluj

În fapt

Urmare a concursului organizat în data de 06. 09. 2001 pentru ocuparea unui post de consilier juridic la Primăria comunei Luna, Consiliul Județean Cluj, prin adresa înregistrată sub nr. 8117 din 12. 09.2001 comunică Primăriei comunei Luna rezultatele acestui concurs, petenta obținând media generală cea mai mare: 9,47 (9,27 pentru proba scrisă și 9,66 pentru proba orală).

Ulterior acestui moment, petenta îi solicită Primăriei comunei Luna angajarea sa pe postul pentru care a câștigat concursul, însă fără nici un rezultat, Primăria comunei Luna procedând la angajarea numitei D. M. – următoarea clasată la concursul organizat.

Constestând această măsură a Primăriei comunei Luna, Consiliul Local al comunei Luna, prin adresa fără număr din 21 septembrie 2001, îi comunică petentei că la adoptarea deciziei de a nu o încadra în muncă s-a avut în vedere împrejurarea că instituția „se confruntă cu o multitudine de probleme juridice care nu suportă amânare și din păcate” fiind „însărcinată starea fizico-patologică” a acesteia nu-i permite îndeplinirea îndatoririlor de serviciu.

Petenta a atacat în contencios administrativ decizia Consiliului Local al Comunei Luna și prin Sentința Civilă nr. 3773/C/200 din 11 decembrie 2001, Tribunalul Cluj obligă Primarul comunei Luna să procedeze la angajarea reclamantei pe postul de consilier juridic la primăria Luna. Soluția primei instanțe a rămas definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 423/2001 din 14 martie 2002 a Curții de Apel Cluj.

După pronunțarea Sentinței Civile nr. 3773/C/200 din 11 decembrie 2001 dar înainte de rămânerea ei definitivă, Consiliul Local

al Comunei Luna adoptă Hotărârea nr. 57 din 14 decembrie 2001 prin care desființează postul de consilier juridic și dispune reorganizarea organigramei.

Petenta obține prin Sentința Civilă nr. 3359/2002 pronunțată de Tribunalul Cluj, rămasă definitivă și irevocabilă în decembrie 2002, anularea Hotărârii Consiliului Local al Comunei Luna nr. 57 din 14 decembrie 2001.

Înainte de rămânerea definitivă a sentinței civile prin care s-a anulat HCL nr. 57 din 14 decembrie 2001 petenta a solicitat punerea în executare a Deciziei Civile nr. 423/2001 a Curții de Apel Cluj, și a obligației Primăriei comunei Luna de a o angaja în funcția de consilier juridic.

Primarul comunei Luna a introdus contestație la executare arătând că a depus toate diligențele pentru a angaja petenta în funcția de consilier juridic dar Consiliul Local al comunei Luna a respins proiectul de Hotărâre necesar înființării postului de consilier juridic. Instanța a admis contestația la executare al primarului comunei Luna pe considerentele invocate de acesta.

În drept

Colegiul consideră că, fapta Primăriei comunei Luna și a Consiliului Local al comunei Luna de a nu o angaja pe petentă pe motivul că a fost însărcinată constituie discriminare conform prevederilor art. 6, lit. a) și art. 7 alin. 1 coroborat cu art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, modificată și aprobată prin Legea nr. 48/2002 și prin O.G. 77/2003. Astfel, art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările ulterioare definește discriminarea ca fiind „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, ..., sau apartenența la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condițiile de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

De asemenea, potrivit art. 6 lit. a) din OG. 137/2000 cu modificările ulterioare constituie contravenție discriminarea unei persoane

pentru motivul că aparține unei categorii sociale sau unei categorii defavorizate într-un raport de muncă și protecție socială în domeniul încheierii, suspendării, modificării sau încetării raportului de muncă.

Art. 7 alin. 1 din din O.G. 137/2000 cu modificările ulterioare stabilește ca fiind contravenție „refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei rase ..., categorie socială sau la o categorie defavorizată...”

Fapta Primăriei și Consiliului Local Luna de a refuza angajarea petentei pe motivul că aparține unei categorii sociale, femeie însărcinată, constituie o excludere ce a avut ca scop și efect înlăturarea recunoașterii în condiții de egalitate a dreptului petentei de a fi angajată, drept câștigat de petentă în urma concursului organizat de Consiliul Județean Cluj. Colegiul sancționează cu avertisment Primăria și Consiliul Local al comunei Luna deoarece, fapta mai sus amintită a fost săvârșită în luna decembrie a anului 2001, deci posibilitatea sancționării cu amendă contravențională s-a prescris conform O.G. nr. 2/2001 aprobată prin Legea nr. 180/2002.

Colegiul constată existența unei fapte de discriminare indirecte în formă continuantă potrivit art. 2 alin. 2 coroborat cu dispozițiile art. 6 lit. a și art. 7 alin. 1 din O.G. 137/2001 cu modificările ulterioare. Astfel, potrivit art. 2 alin. 2 sunt discriminatorii prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la art. 2 alin. 1.

Ori, fapta Consiliului Local al comunei Luna de a adopta Hotărârea nr. 57/2001 prin care s-a desființat postul de consilier juridic, hotărâre nelegală și anulată ulterior prin hotărâre definitivă a instanței de contencios administrativ, se constituie într-o practică aparent neutră prin care s-a refuzat angajarea petentei pe motivul că propunerea Primarului de angajare a acesteia nu a fost votată de Consiliul Local al comunei Luna, ca urmare primarul nu putea să opereze angajarea, deoarece în organigrama aparatului propriu nefiind cuprins postul de consilier juridic.

Colegiul consideră că primarul comunei Luna a putut invoca motivul anterior pentru a justifica refuzul angajării petentei doar până la data rămânerii definitive a Sentinței Civile nr. 3559/17 iulie 2002 a Tribunalului Cluj prin Decizia Civilă nr. 1818/20 noiembrie 2002 a Curții de Apel Cluj. După această dată, primarul comunei Luna nu mai era obligat să solicite aprobarea Consiliului Local al comunei Luna pentru

angajarea petentei, deoarece prin desființarea HC nr. 57 din 14 decembrie 2001 s-a revenit la situația anterioară în care exista în organigramă postul de consilier juridic.

Colegiul a interpretat în mod extensiv criteriile stabilite în definiția discriminării din art. 2 alin. 1, art. 6 lit. a și art. 7 alin. 1. Interpretarea coroborată a art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, modificată prin O.G. 77/2003 cu dispozițiile art. 16, art. 20 din Constituția României, precum și cu art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului conduce la concluzia că acele criterii stabilite în art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, modificată prin O.G. 77/2003 nu sunt limitative. În caz contrar dispozițiile în cauză sunt susceptibile de neconstituționalitate. Art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului face referire cu titlu de exemplu la posibilele criterii de discriminare când spune că „exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special ...” Această interpretare este susținută și de practica Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strassbourg.

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea cu avertisment a Primăriei comunei Luna, județul Cluj și a Consiliului Local al comunei Luna, județul Cluj, pentru fapta săvârșită prin refuzul de a angaja petenta în funcția de consilier juridic pe motivul că este însărcinată, după ce aceasta a câștigat prin concurs acest drept în luna decembrie din 2001. Colegiul aplică doar sancțiunea avertismentului deoarece fapta săvârșită în anul 2001 este prescrisă din punctul de vedere al stabilirii și aplicării sancțiunii cu amendă contravențională

Sanționarea cu amendă în cuantum de 10.000.000 lei a în temeiul art. 2 alin. 2 coroborat cu art. 6 lit. a, art. 7 alin. 1 și art. 20 alin. 1 din O.G. 137/2000 cu modificările ulterioare a Primăriei comunei Luna, județul Cluj pentru fapta săvârșită în formă continuantă, constând în refuzul de a angaja petenta în funcția de consilier juridic, după ce acesteia i s-a recunoscut acest drept prin hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței și după ce Hotărârea nr. 57/2001 a Consiliului local al comunei Luna a fost desființată prin hotărârea instanței definitive și irevocabile în 20 noiembrie 2002.

B. ACCESUL LA EDUCAȚIE

1. M.C. vs Școlile Generale din Babadag

În fapt

Dl. M.C. sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la atitudinea unor directori ai școlilor generale din orașul Babadag, județul Tulcea, care au refuzat înscrierea în anul școlar 2004-2005 a mai multor copii de etnie turcă. De asemenea, dl M.C. dorește să știe de ce nu sunt recunoscute studiile copiilor care au urmat o școală particulară în cadrul Centrului Cultural „Nicolae Bălășescu Nifon” din Babadag.

O echipă de investigație s-a deplasat în data de 04.10.2004 în localitatea Babadag, județul Tulcea, unde a purtat discuții cu dl. director al școlii Mircea cel Bătrân, directoarea școlii Constantin Brâncoveanu, imamul de la geamia din Babadag, reprezentantul comunității turce, reprezentantul romilor turci, un consilier din administrația locală. În data de 13.10.2004 o echipă s-a deplasat la Inspectoratul Județean Tulcea unde a purtat discuții cu inspectorul școlar, din care s-au reținut următoarele:

- în baza adresei nr 267/11.05.1997 emisă de către Inspectoratul Școlar al județului Tulcea, școlile Mircea cel Bătrân și Constantin Brâncoveanu trebuie să-și repartizeze în mod egal copii de romi turci;
- prevederile adresei referitoare la împărțirea echitabilă a copiilor romi turci se aplică în funcție de preferințele părinților și ale școlii;
- atribuțiile cu privire la recenzarea copiilor din cele două sectoare revin celor doi directori, fiecare în cadrul sectorului propriu, și nu inspectoratului;
- la școlile Mircea cel Bătrân și Constantin Brâncoveanu sunt înscriși elevii de etnie turcă din circumscripțiile școlare respective, conform legislației în vigoare. Cele două școli sunt situate foarte aproape una de cealaltă, repartizarea elevilor romi – turci realizându-se pe criteriul distanței față de școală;
- școala Mircea cel Bătrân deține 23,7% copii romi-turci iar școala Constantin Brâncoveanu 32,4% copii romi –turci;

- toți elevii aparținând minorității romilor-turci pentru care s-au depus cereri de înscriere la cele două școli și care s-au prezentat la școală au fost înscriși.

Disfuncționalitățile apărute sunt generate de următorii factori:

- dificultatea recenzării copiilor de vârstă școlară aparținând familiilor de romi turci datorită analfabetismului părinților și lipsei sau deteriorării certificatelor de naștere ale copiilor. În primăvara anului 2004, au fost recenzati 32 de copii romi-turci, cărora li s-au adăugat ulterior alți 7;

- depunerea unui număr mare de cereri de înscriere după 15 septembrie (10 cereri la Școala Mircea cel Bătrân și 4 cereri la Școala Constantin Brâncoveanu) iar alte 6 în perioada 30.08.2004 – 01.09.2004;

- pentru un număr de 10 copii nu au fost depuse cererile de înscriere la Școala Constantin Brâncoveanu;

Directorul Școlii „Mircea cel Bătrân”, a precizat că până la data de 15.09.2004 la această școală s-au înscris un număr de 27 de copii romi. Având în vedere protocolul încheiat între cele două școli, potrivit căruia numărul de copii romi înscriși în clasa I se împarte în mod egal între cele două școli, un număr de 13 elevi a fost repartizat la școala „Constantin Brâncoveanu”. O listă anexată cu numele celor 13 elevi a fost afișată înainte de 15.09.2004, spre luare la cunoștință.

În drept

Examinând cererea petentului, actele depuse la dosar, raportul de investigație, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

2. C.C. vs. Școala Generală din satul Pătroaia, comuna Crângurile, județ Dâmbovița

În fapt

În satul Voia (Pătroaia Gară) trăiește o comunitate de romi. Acest sat nu are decât școală primară. Pentru a putea studia în continuare, copiii sunt nevoiți să parcurgă 6 km (pe jos) până în satul Pătroaia Vale, unde există o Școală Generală cu clasele I-VIII. Clasa a V-a B este separată de celelalte clase, în sensul că acei elevi au „sala de clasă” în clădirea Grădiniței, în sala de spectacole. Clasa este formată numai din elevi de etnie romă din satul Pătroaia Gară.

În ședința din data de 19.05.2004 Colegiul Director a hotărât să se facă investigații la fața locului. Echipa de investigație a prezentat următoarele concluzii :

a) școala are patru săli de clasă, în care se desfășoară învățământul: de dimineață clasele I-IV și după-amiază clasele V-VIII;

b) în școală învață 160 de elevi – clasele I-IV – 51 elevi
 - clasele V-VIII- 109 elevi

c) repartizarea claselor:

- clasele I-IV – în clădirea școlii
- clasele VI-VIII și aV-A în clădirea școlii
- clasa a V-a B în clădirea Grădiniței, în sala de spectacole

d) elevii clasei a V-a B locuiesc în satul Voia (Pătroaia Gară) și fac parte din familii de etnie romă;

e) în clasa a V-a A și în celelalte clase (VI-VIII), care învață după-amiaza, sunt și elevi de etnie romă, atât din satul Voia (Pătroaia Gară) cât și din satul Pătroaia Vale;

f) în clasele V-VIII sunt 50 de elevi din satul Voia (Pătroaia Gară), din care 19 sunt în clasa a V-a B;

Echipa de investigație apreciază că separarea clasei a V-a B, în altă construcție decât cea a școlii nu este de natură discriminatorie, pentru că și în celelalte clase există elevi aparținând acestei etnii, atât din satul Voia (Pătroaia Gară) cât și din Pătroaia Vale.

Cu prilejul acestei investigații s-a hotărât și sancționarea pe directorul școlii investigate, cu amendă contravențională în valoare de 5 milioane de lei întrucât a refuzat să dea informații și explicații și să asigure sprijinul și condițiile necesare bunei desfășurări a investigației, potrivit art. 20 alin. 6 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare.

În drept

Examinând cererea petentei, actele depuse la dosar, raportul de investigație, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Colegiul Director a hotărât trimiterea unei copii a petiției către Ministerul Educației și Cercetării și Inspectoratului Școlar al județului Dâmbovița, anexându-se fiecărei instituții și câte o copie a prezentei hotărâri.

3. B.L. vs Școala Iordaniană din București.

În fapt

Copilul petentei, cetățean român, frecventează cursurile Școlii Iordaniene din București și nu beneficiază de alocație de stat. Petenta susține că acest din urmă fapt se datorează condiționării impuse de Ministerul Educației și Învățământului, care acordă alocație de stat doar copiilor care frecventează o școală de stat sau particulară acreditată. Potrivit petentei, Școala Iordaniană se află sub jurisdicția Regatului Hasemit al Iordaniei, ca urmare nu este acreditată de Ministerul Educației și Învățământului din România.

În urma solicitării Colegiului Director, Ambasada Regatului Hasemit al Iordaniei prin adresa nr. 1276/24.05.2004 arată că Școala Iordaniană din București este înregistrată la Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului al României și urmează programa Ministerului Educației al Iordaniei.

În adresa nr. 18317/29.07.2003 Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului arată că potrivit Normelor metodologice privind plata alocației de stat pentru copii în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobate prin OMEC/1999, cap. II, art. 19 „Întrucât potrivit legii, MEN este abilitat să gestioneze fondurile plății alocației de stat pentru copiii care urmează una din formele de învățământ prevăzute de lege, aceasta efectuează plăți de alocații și pentru copiii care urmează cursurile în unitățile de învățământ particular dacă acestea sunt organizate și funcționează provizoriu, în condițiile legii, pe baza autorizării de încredere sau acreditării MEN”. În aceste condiții, se arată în adresa MEN, dacă Școala Iordaniană funcționează cu aviz provizoriu sau autorizație de funcționare (eliberate în condițiile legii / CNEAIP), trebuie să solicite în scris, inspectoratului școlar eliberarea carnetelor de cec de plata alocației de stat pentru școlari.

Colegiul apreciază că măsura condiționării acordării alocației de stat pentru copiii care urmează cursurile unei școli particulare de autorizarea de încredere sau acreditării MEN, chiar și provizorie, este o măsură necesară și justificată de prevenirea unor abuzuri în folosirea gestionării fondurilor în cauză.

Colegiul consideră că în speța de față a intervenit o lipsă de comunicare între părțile implicate. Din actele dosarului reiese că Școala Iordaniană din București este înregistrată la Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului din România, ca urmare pentru acordarea alocației elevilor ei, cetățeni români, trebuie să solicite inspectoratului școlar eliberarea carnetelor de cec de plata alocației de stat pentru școlari.

În drept

Examinând cererea petentei, actele depuse la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

C. LIBERTATEA DE CIRCULAȚIE, DREPTUL LA LIBERA ALEGERE A DOMICILIULUI ȘI ACCESUL ÎN LOCURI PUBLICE

1. L. M., I. K., M. M. G. și L. D vs KIRO Internet Center.

În fapt

Cei patru petenți, în data de 14 decembrie 2003, în jurul orei 6.30, au hotărât să intre în internetul- café KIRO. La intrarea în internet le-au fost oferite stațiile de internet pe care le solicitaseră de către L., persoana de serviciu la bar. Petenții susțin că după o perioadă, I. K. observând o persoană despre care știa că e căutată pentru furt, a chemat poliția. Petenții susțin că datorită faptului că au chemat poliția unul dintre angajații Internetului, o persoana de sex masculin, a început le adreseze celor patru cuvinte jignitoare cerându-le în același timp să părăsească localul.

În data de 18.05.2004, o echipă de investigație, s-a deplasat la Clubul Kiro Internet Center, pentru verificarea informațiilor relatate în petiție.

Urmare discuțiilor purtate cu patronul clubului, dl. F. C., s-au reținut următoarele:

- Programul clubului este non-stop. Pe timpul nopții, este prezent un singur angajat care se ocupă de desfășurarea normală a activității clubului.
- În data și la ora invocate de petenți (14 decembrie 2003, ora 06.30), în clubul Kiro Internet Center, se afla numai un singur angajat (L., persoana care servea la bar). De menționat că, la data efectuării verificărilor, aceasta nu mai era angajată a clubului. Patronul a mai precizat că localul nu are printre angajați persoane care să se ocupe de pază.
- În club se mai aflau și alte persoane, unii fiind clienți care obișnuiau să frecventeze localul.
- Angajata clubului le-a permis accesul celor patru petenți, furnizându-le stațiile solicitate.
- Cei patru petenți au plecat în urma unui conflict verbal cu un client al clubului, fără să fie dați afară de angajată.

Potrivit petiției, precum și declarațiilor proprietarului, insultele adresate petenților au venit din partea unui client al clubului ce nu a putut fi identificat.

În drept

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită lipsei probelor

2. B. V. P. vs Discoteca Dumars

În fapt

Petentul susține că vineri, 20.02.2004 bărbații nu au avut acces în Discoteca Dumars „, deși nu era 1 sau 8 martie”. Acesta a anexat la petiție, un anunț apărut într-o revistă, în care se specifica că, începând din 20.02.2004 în fiecare zi de vineri din fiecare săptămână, între orele 22.00 – 24.00 vor avea exclusivitate la intrare în Clubul Dumars doar femeile, bărbații neavând voie în local, deoarece în acel interval de timp vor evolua trupe de dans erotic și trupe de break-dance alcătuite din bărbați, care vor dansa numai pentru sexul frumos.

În drept

Art. 10 lit. e) și f) din O.G. 137/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 48/2002, prevede că „refuzarea accesului unei persoane sau a unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții”, precum și „refuzarea accesului unei persoane sau a unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt proprietatea privată sau publică”, constituie contravenții, dacă acest refuz are la bază „o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.” Cu toate acestea, trebuie avute în vedere anumite situații particulare, situații în care accesul în anumite locuri publice, precum și accesul la anumite servicii poate fi restrâns datorită unor reguli de

conviețuire socială și unor norme morale (de exemplu, accesul în toaletele publice se face exclusiv pe criterii de sex, de asemenea trebuie avute în vedere și cazurile referitoare la restrângerea accesului în anumite lăcașe de cult pe criteriu de sex). În aceste cazuri nu există prevederi legale prin care să se impună restrângerea accesului pe anumite criterii, ci aceste restrângeri au la bază cutuma și regulile de conviețuire socială.

Interzicerea accesului bărbaților la acest gen de spectacole de către organizatori (interdicție care are mai curând scopul de a atrage publicul de sex feminin), se bazează tocmai pe intenția de a permite publicului feminin să se manifeste în mod liber, fără autocenzura datorată prezenței persoanelor de sex opus. În aceste sens trebuie avută în vedere și existența unor spectacole asemănătoare, ce se adresează exclusiv publicului masculin, la care accesul femeilor este restricționat.

Examinând cererea formulată de petent, actele depuse la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu se încadrează în condițiile impuse de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

3. B. V. P. vs AFISOS FITNESS CLUB

În fapt

Potentul susține că și-a procurat printr-o prietenă un card nominal de acces în clubul AFISOS FITNESS CLUB dar dat fiind faptul că este de sex masculin i-au fost refuzate serviciile clubului de sport în cauză.

O echipă de investigație în cadrul Consiliului a efectuat la data de 20 aprilie 2004 o inspecție la Clubul Afisos Fitnes Club solicitând un punct de vedere de la managerul și proprietarul acestuia domnul V. C. În urma inspecției s-au constatat următoarele:

- clubul Afisos Fitnes oferă contra cost servicii de aerobic, bodybulding, fitness, cardiofitness, kinetoterapie, saună, baie rusească, crioterapie, solarium și masaj tuturor persoanelor fără discriminări;
- există anumite servicii cum ar fi aerobicul, baie rusească și masaj care sunt oferite doar persoanelor de sex feminin datorită exercițiilor care se execută în cadrul acestor servicii. În acest caz restricția accesului persoanelor de sex masculin este justificată prin necesitatea de a asigura confortul necesar persoanelor de sex feminin pentru executarea serviciilor;
- în evidența clubului petentul nu figurează ca posesor de card de acces;
- persoanele de sex masculin au acces la serviciile clubului.

În drept

Colegiul Director consideră că fapta sesizată nu constituie discriminare, restricția persoanelor de sex masculin la anumite servicii ale clubului reclamat este justificată. De asemenea, Colegiul a considerat că pliantul de prezentare al clubului prin faptul că prezintă clubul ca fiind exclusiv pentru persoane de sex feminin nu este discriminatoriu dar recomandă modificarea acestuia prin prezentarea clubului ca fiind restrictiv pentru persoanele de sex masculin în cazul anumitor servicii.

Examinând cererea formulată de petent, actele depuse la dosar, discuțiile purtate cu părțile implicate, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu se încadrează în condițiile impuse de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

D.DREPTUL LA DEMNITATE PERSONALA

1. Partida Romilor Social Democrată vs revista România Mare, articolul “Doctrina social-democrata – Baronul drogurilor “

În fapt

Articolul din revista ”România Mare” cu titlul “Doctrina social-democrata – Baronul drogurilor”, publicat în data de 23 aprilie 2004 aduce referiri la comunitatea rromă după cum urmează : ”ocupații onorabile ale ciorilor (cum ar fi prostituția , taxa de protecție).”

Prin afirmația de mai sus se realizează o asociere între imaginea comunității de romi și activități care contravin legii precum: prostituția și taxa de protecție, asociere care creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare, îndreptată împotriva unei comunități.

În drept

Conform **art.2, alin.3** din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, atrage răspunderea contravențională, dacă nu intră sub incidența legii penale, ”orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități”

Potrivit **art. 19** al aceluiași act normativ constituie contravenție “(...) acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială .”

Autoarea articolului, prin modul în care tratează subiectul, depășește limitele exercițiului dreptului la opinie și a libertății de exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituția României din 2003, de art. 1, alin.2, lit.”d””, punctul VIII din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare. Potrivit art. 30, alin.6 din Constituția României

“libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”. De asemenea, alin. 7 al aceluiași articol, din legea fundamentală, prevede faptul că “sunt interzise, prin lege, îndemnul la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă și incitarea la discriminare”.

În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colectia de Legi și Decrete IV/1974) prin art.19 alin.3 ” stabilește că exercitiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare : respectul drepturilor sau reputației altora; salvagardării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice. Tot acest Pact, prin art.20, stabilește că legile trebuie să interzică : apelarea la ură națională, rasială sau religioasă care constituie o incitare la discriminare, la ostilitate sau la violență ”.

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea autoarei articolului cu *avertisment*.

2. Romani *CRISS* vs *Jurnalul Național*”, articolul „*Țiganii și audiența*”

În fapt

Dl M. T. a publicat în data de 19.02.2004 articolul intitulat „*Țiganii și audiența*”, în care își expune propria opinie referitoare la “muzica țiganească” și la „fenomenul manelist” .

Autorul afirmă în articolul publicat în ziarul „*Jurnalul național*”:

- „ (...) Cântată de fel de fel de tuciuiri ascunși în spatele metalelor prețioase crescute pe degete, în urechi și te miri unde, „muzica” respectivă nu era altceva decât un fel de râgâială pusă pe cuvinte”.
- Referindu-se la „țiganii” care cântă muzică „țigănească” autorul precizează că aceștia „Fracturau limba română umplând-o de sânge, batjocorind-o cu plăcere sadică și, poate, inconștientă.”
- „Se lăfăie pe ecranul televizorului fel și fel de specimene care n-au nici o legătură cu arta, cu muzica, dar nici cu limba română, n-au nici o legătură nici măcar cu săpunul și apa.”

- „(...) țigani și behăiturile lor sunt invitați peste tot (...)”
- „E strigător la cer și mă întreb ce a făcut poporul român, cu ce a greșit atât de mult să merite un astfel de tratament din partea celor care încearcă să le bage pe gât toți țigani analfabeți deveniți, culmea, și foarte bogați peste noapte.”

Articolul promovează o imagine nefavorabilă pentru etnia romă din România prin utilizarea unor expresii precum „behăiturile” țiganilor, „tucurii”, „nu au nici o legătură cu apa și săpunul”, „țigani analfabeți”, „hartiști”.

Autorul articolului creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare la adresa etniei rome, sugerând faptul că romii și muzica pe care aceștia o cântă reprezintă o pedeapsă pentru limba și poporul român.

În drept

Examinând petițiile primite, constată că articolul încalcă dispozițiile art. 2 alin. 1 și 3 și art. 19 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, adoptată și modificată prin Legea nr. 48/2002, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 77/2003, aprobată prin Legea nr. 27/2004:

Art. 2, alin. 3 din O.G. nr. 77/2003 prevede: „Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanței, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

Art. 19, O.G. 137/2000 prevede „constituie contravenție (...) orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptată împotriva unor persoane sau unei comunități și legată de apartenența acestuia/acesteia la o rasă, naționalitate, etnie, religie categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia” .

Limbajul utilizat de către autorul articolului, precum și atitudinea acesteia față de etnia romă, depășește limitele exercițiului dreptului la opinie precum și a libertății de exprimare prevăzut de art. 30 din Constituția României alin. 6 „libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine” și alin. 7 „sunt interzise de lege (...) îndemnul la (...) ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare (...)” precum și prevederile art. 1, alin. 2, lit. d), pct. viii din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 48/2002, modificată prin O.G. nr. 77/2003, aprobată prin Legea nr. 27/2004.

Potrivit art. 19, alin. 3 din Pactul internațional privind drepturile civile și politice, stabilește „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri special și responsabilități speciale și că (libertatea de exprimare) poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite de lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagardării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.”

Publicarea acestui articol încalcă art. 4 alin. Ultim din Codul Deontologic al Ziaristului, adoptat de Clubul Român de Presă, ce prevede: „Se va menționa rasa, naționalitatea, apartenența la o anumită minoritate (religioasă, lingvistică, sexuală) numai în cazurile în care informația publicată se referă la un fapt strict legat de respectiva problemă”.

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea autorului articolului cu ***avertisment***.

3. R. F. vs N. M. F.

Petenta este nemulțumită de modul în care a fost tratată de către dl. N. M. F. care în articolul publicat în Vocea Ceferistului din data de 15-30. 11.2001, îi aduce atingere imaginii sale publice, pentru că, autorul, face afirmații discriminatorii cu tentă xenofobă. În acest sens, petenta, a prezentat ziarul cu articolul incriminat. Echipa de investigare a prezentat următoarele concluzii :

1. Activități desfășurate de echipă:

- Discuții cu petenta;
- Solicitarea unor informații, de la Poliția sectorului 6, în legătură cu cererea petentei, pentru aflarea domiciliului persoanei incriminate.
- Deplasare la adresele obținute.

2. Concluziile echipei de investigație:

Persoana incriminată, dl. N. M. F. nu a putut fi contactată pentru că, la nici una dintre adresele indicate că ar domicilia, nu a fost găsit. De la Serviciul de evidență informatizată a persoanei s-a aflat că dl. N. M. F. are domiciliul la fosta soție iar actul de identitate i-a expirat în anul 2003.

Datorită atitudinii manifestate prin articolul ”Numita F. R. nu este ceea ce se recomandă Președinte al Sindicatului SMF-S.A.”, echipa de investigații apreciază că petenta a fost supusă, nejustificat, unui tratament injust.

Colegiul Director reține că, faptele fiind săvârșite cu mai mult de 6 luni înainte de sesizarea sa, acestea sunt prescrise, în cauză impunându-se aplicarea unui avertisment.

Pentru că nu se cunoaște adresa de domiciliu a persoanei numită N. M. F., se va solicita, în scris, Ministerului Administrației și Internelor datele de identificare ale acestuia în vederea întocmirii și trimiterii procesului verbal de constatare și sancționare.

În drept

Art. 2 alin.3 din O.G. nr.77/2003 pentru modificare și completarea O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit cărora: Orice comportament active sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități.

Afirmația “Dar cum se știe că evreilor nu le place munca (F. R. este evreică, nu știați?)” publicată în editorialul “Numita F. R. nu este ceea ce se recomandă Președinte al Sindicatului SMF-SA” din Vocea Ceferistului, în data de 15-30.11.2001, întrunește condițiile cerute de O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare , cu modificările și completările ulterioare, fiind reținută ca faptă discriminatorie, în speță fiind aplicabile prevederile din art. 19.

Art. 19 al aceuiași act normativ constituie contravenție “(...) acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori

crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială .”

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea autorului articolului cu *avertisment*.

4. D. I. și M. E. vs S.V.

În fapt

Intre președintele Consiliului județean Ialomița și conducerea Gazetei de Sud-Est, Slobozia, a intervenit o polemică pe marginea titlului de “doctor”, pe care domnul G. S. îl folosește, înaintea numelui său, atunci când semnează diferite documente.

Deasemenea, polemica a avut ca un alt punct de plecare lucrarea “Drept administrativ și elemente de știința administrației” al cărui coautor este domnul G. S..

Modalitatea (ca gen literar) aleasă de către reclamat, pentru a răspunde, îi aparține.

Conținutul celor 4(patru) articole, semnate de dl G. S., adresate Gazetei de Sud-Est nu este de natură a aduce atingere dreptului la libertatea de opinie și de exprimare, drept recunoscut și garantat de legislația română în vigoare și de care se bucură și redactorii Gazetei de Sud-Est. “Trimiterile” și “asemănările” din materialele criticate nu pot fi interpretate ca fiind “ostile”, “ofensatoare” sau de “intimidare”.

Pentru a fi reținut ca discriminator, materialul (materialele) ar trebui, prin conținutul său, să fi provocat o “deosebire, excludere, restricție sau preferință” a gazetei, sau a redactorilor săi, în raport cu o altă publicație, sau alți redactori, pe baza “rasei, naționalității,etniei, limbii, religiei,categoriei sociale, convingerilor, genului, orientării sexuale vârstei, dizabilității, bolii cronice necontagioase, infectării HIV ori apartenenței la o categorie defavorizate” urmărindu-se “restrângerea ori înlăturarea recunoașterii folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor

recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

În speță sunt aplicabile prevederile cuprinse în art. 2 alin. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, care stabilesc “prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la liberă exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.

În drept

Examinând cererea petentului, actele depuse la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

5. ACCEPT vs ziarul Replica de Constanța, articolul “ UE pompează bani în fundul curții. Poponarii beneficiază de fonduri Phare”

În fapt

În ziarul Replica de Constanța a apărut un articol intitulat “ UE pompează bani în fundul curții. Poponarii beneficiază de fonduri Phare”.

Urmare a analizei articolului de ziar s-a solicitat un punct de vedere cu privire la conținutul articolului, de la autoarea articolului, în repetate rânduri, punct de vedere ce nu a fost primit.

Articolul, prin însuși titlul afișat, “UE pompează bani în fundul curții. Poponarii beneficiază de fonduri Phare” creează o imagine negativă comunității gay. Prin titlul articolului se face o asociere negativă între persoanele de orientare homosexuală și imoralitate, cuvintele fiind folosite cu conotații peiorative. Această asociere între persoanele de orientare

homosexuală și imoralitate se regăsește și în conținutul articolului: “Sunt niște libidinoși.”, în acest fel ziarista emițând judecăți de valoare asupra unei întregi comunități pe baza unor opinii negative anonime (ale “angajaților hotelului”, așa cum reiese din articol).

În drept

Conform art.2 ,alin.3 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, atrage răspunderea contravențională, dacă nu intră sub incidența legii penale, *”orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități”* iar potrivit **art. 19** al aceluiași act normativ constituie contravenție *“(…) acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială .”*

Autoarea articolului, prin modul în care tratează subiectul, depășește limitele exercițiului dreptului la opinie și a libertății de exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituția României din 2003, de art. 1, alin.2, lit.”d”, punctul VIII din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare. Potrivit art. 30, alin.6 din Constituția României *”libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”*. De asemenea, alin. 7 al aceluiași articol, din legea fundamentală, prevede faptul că *“sunt interzise, prin lege, îndemnul la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă și incitarea la discriminare”*.

În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colectia de Legi și Decrete IV/1974) prin art.19 alin.3 *” stabilește că exercitiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și*

*responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagărdării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice. Tot acest Pact, prin art.20, stabilește că legile trebuie să interzică : apelarea la ură națională, rasială sau religioasă care constituie o **incitare** la discriminare, la ostilitate sau la violență ”.*

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea autoarei articolului cu **avertisment**.

6. M. I. vs ziarul „România pitorească”, articolul „Câte ceva despre Delta Dunării”.

În fapt

Dl. M. I. a transmis către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării articolul cu titlul „Câte ceva despre Delta Dunării”, apărut în ziarul „România pitorească” din luna octombrie 2004.

În acest articol, pe lângă o scurtă descriere a Deltei Dunării, se fac afirmații cu privire la două minorități etnice stabilite în această zonă: rușii lipoveni și hoholii.

Autorul afirmă în articolul publicat în ziarul „România pitorească” următoarele:

- „Nu-i pentru nimeni un secret că unele dintre satele acestui meleag (Delta Dunării) au în structura lor etnică consistente populații de lipoveni (ruși) și hoholi (ucraineni). Strămoșii acestora, hăituiți din pricini religioase, s-au așezat la gurile Dunării, începând din secolul al XVIII-lea, și din pricină că peștele și mierea de albine erau printre alimentele principale îngăduite de credința lor. N-a trebuit să treacă prea multă vreme ca, odată ce și-au găsit adăpost aici, destui dintre reprezentanții lor să-și arate, în chip abrupt, întreaga duplicitate specifică națiilor din care se trag. Tulcenii bătrâni și acum își amintesc la ce s-au dedat populațiile preavoslavnice în timpul și după cel de-al doilea război mondial, care au făcut din Deltă un „bulevard” larg deschis spionilor bolșevici care au dorit să se infiltreze în România.”;

- „După decembrie 1989, s-au încercat tot felul de delegații de hoholi care să meargă la Kiev, unde să ceară protecție și „stat național”!

- „Nu de puține ori mi-a fost dat să fiu uimit de comportamentul multora dintre ei: ce caută românii în Deltă? Delta este a lor, și atât! Nu se pune problema de xenofobie ori de alte măsuri anacronice. Influența sau politica statului sunt însă cumplit de păguboase”.

Aceste afirmații sunt precedate de referiri cu privire la Canalul Bâstroe ”ale cărui efecte sunt în afara oricărei discuții, dezvăluie, în același timp, comportamentul cu totul regretabil și, adesea, iresponsabil al Bucureștiului față de Deltă.”.

Articolul promovează o imagine nefavorabilă pentru cele două etnii aflate, în mare parte, în Delta Dunării: rușii lipoveni și hoholii, deoarece autorul alătură referirile la construirea Canalului Bâstroe, un subiect controversat și disputat atât pe plan intern cât și internațional, de faptul că în zona Deltei Dunării locuiesc aceste minorități etnice.

Autoarul articolului creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare la adresa celor două minorități, făcând referiri la atitudinea duplicitară a membrilor celor două comunități, pe care o consideră o trăsătură specifică celor două națiuni din care cele două etnii provin: rușii și ucrainenii. De asemenea, cele două minorități etnice sunt acuzate de a fi permis și susținut, în timpul și după al doilea război mondial, accesul „spionilor bolșevici” pe teritoriul României.

De asemenea, afirmațiile autorului conform cărora reprezentanți ai acestor minorități etnice au încercat să meargă la Kiev să obțină protecție și „stat național”, precum și faptul că mulți dintre membrii acestor două minorități etnice susțin: „ce caută românii în Deltă? Delta este a lor, și atât!”, au un caracter de propagandă naționalist-șovină și de instigare la ură națională, având ca efect atingerea demnității și crearea unei atmosfere de intimidare, ostile și ofensatoare față de cele două minorități etnice: lipovenii și hoholii.

În drept

Prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 potrivit căruia: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție

trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Prevederile Convenției – cadru pentru Protecția Minorităților Naționale, ratificată prin Legea nr. 33/1995:

- **art. 1:** „protecția minorităților naționale și a drepturilor și libertăților persoanelor aparținând acestora face parte integrantă din protecția internațională a drepturilor omului și, ca atare, constituie domeniu de cooperare internațională”;

- **art. 4, alin. 1:** „Părțile se angajează să garanteze fiecărei persoane aparținând unei minorități naționale dreptul la egalitate în fața legii și la egala protecție a legii. În această privință, orioce discriminare bazată pe apartenența la o minoritate națională este interzisă”;

- **art. 6, alin. 1 și 2:** „Părțile vor încuraja spiritul de toleranță și dialogul intercultural și vor lua măsuri efective pentru promovarea respectului reciproc, înțelegerii și cooperării dintre toate persoanele care trăiesc pe teritoriul lor, indiferent de identitatea etnică, culturală, lingvistică ori religioasă a acestora (...)” și „Părțile se angajează să ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja persoanele care ar putea fi victime ale amenințărilor sau actelor de discriminare, ostilitate sau violențe, datorită identității lor etnice, culturale, lingvistice sau religioase.

- **prevederile art. 20, alin. 1** din Constituția României : „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte”.

Potrivit **art. 2, alin. 1** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori

înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Potrivit **art. 2, alin. 3** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare „Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care la generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe (...)”.

Potrivit **art. 19** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „constituie contravenție (...) orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptată împotriva unor persoane sau unei comunități și legată de apartenența acestuia/acesteia la o rasă, naționalitate, etnie, religie categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

Atitudinea autorului articolului față de cele două etnii (lipoveni și hoholi), depășește limitele exercițiului dreptului la opinie precum și a libertății de exprimare prevăzut de **art. 30 din Constituția României alin. 6** „libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine” și **alin. 7** „sunt interzise de lege (...) îndemnul la (...) ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare (...)” precum și prevederile art. 1, alin. 2, lit. d), pct. viii din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 48/2002.

Atitudinea autorului articolului față de cele două etnii (lipoveni și hoholi), depășește limitele exercițiului dreptului la opinie precum și a libertății de exprimare prevăzut de **art. 30 din Constituția României alin. 6** „libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine” și **alin.**

7 ,, sunt interzise de lege (...) îndemnul la (...) ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare (...)” precum și prevederile art. 1, alin. 2, lit. d), pct. viii din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, cu modificările și aprobările ulterioare.

Afirmațiile autorului articolului apărut în ziarul „România pitorească” din octombrie 2000, referitoare la cele două etnii, ruși-lipoveni și hoholi, constituie acte de discriminare conform dispozițiile art. 2 alin. 1 și 3 și art.19 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare;

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea contravenientului (autorul articolului) cu ***amendă contravențională în cuantum de 10.000.000 lei***

7. Centrul de Resurse Juridice și organizația neguvernamentală ACCEPT vs I. S.

În fapt

La data de 29.08.2004, în Biserica Adormirea maicii Domnului din comuna V., jud. Brăila, unde lucrează P. M. G. (dascăl – cântăreț bisericesc), în cadrul predicii de la finalul liturghiei, preotul I. S. a prezentat în fața enoriașilor aflați în biserică un ziar. Potrivit afirmațiilor preotului, în acest ziar fusese publicat un anunț dat de către P. M. G. din care reieșea că acesta din urmă este homosexual și caută parteneri bărbați pentru sex.

Potrivit declarațiilor enoriașilor aflați în biserică la acel moment, reiese faptul că ziarul adus de către preotul I. S. conținea un talon spre a fi trimis la redacția ziarului în scopul publicării unor anunțuri de mică publicitate. Potrivit declarațiilor, talonul arăta ca fiind completat de mână cu pixul, cu pastă roșie, cu litere de tipar. Preotul S.le-a citit conținutul completat pe talon, susținând că a fost scris de către P. M. G. – „Tânăr gay caut activ 30 – 40 de ani pentru sex.”, urmat de adresa și numărul de telefon al lui P. M. G. Potrivit declarațiilor martorilor, preotul a făcut următoarele afirmații : „*Gabi este gay*”, „*Uitați ce am ținut aici: lupul*

între oi”, „se ocupă cu bărbații”, „Nu am nimic cu el, este bun, sufletist, dar trebuie dat afară”.

La data de 29.08.2004, P. M. G. nu a fost prezent în biserică în timpul acestui incident, dar există martori care au depus declarații față de cele întâmplate (declarațiile anexate la dosar).

Având în vedere afirmațiile preotului I.S., P. M. G. A trimis o plângere Episcopiei Dunării de Jos și a dat un interviu apărut în ziarul local „Monitorul de Brăila”. La data de 4.09.2004, P. M. G. a dat un nou interviu „Monitorului de Brăila” prin care dezmente parțial cele declarate în primul interviu.

Urmare demersurilor lui P. M. G., preotul I. S. a continuat acuzele cu privire la orientarea sexuală a petentului: la înmormântări, în discuțiile cu alte persoane, a afirmat că băiatul „a luat-o pe o cale rea, cu bărbații”. Afirmații asemănătoare au fost făcute în casa dnelor M. L. și M. I. Preotul I. S. a organizat o ședință a parohiei V. la care au participat consilierii bisericii din V. (reprezentanți ai enoriașilor) unde a fost invitat și P. M. G. În cadrul acestei întruniri, preotul I. S. i-a a dresat lui P. M. G. mai multe întrebări cu privire la viața sa privată: ce face după ce pleacă de la serviciu și cu cine se întâlnește. Consilierii au intervenit, protestând cu privire la implicarea preotului în viața privată a lui P. M. G.

Ca urmare a plângerii trimise Episcopiei Dunării de Jos și a scandalului de presă, P. M. G., preotul I. S., soția acestuia, femeia de la lumânări – dna B., soțul acesteia – I.B. și nașa de botez a lui P. M. G., dna. S.D., au fost invitați la o întâlnire cu preotul consilier N.V. și protopopul Brăilei – dl. M., la data de 2.09.2004, pentru aplanarea conflictului apărut în presă. Atât preotul I.S, cât și P. M. G. au dat câte o declarație în care se angajau să nu se mai jignească și să își retragă plângerile penale pentru insultă (fapt ce s-a și întâmplat). Deoarece în cadrul întâlnirii protul I. S. l-a acuzat pe P. M. G. că este homosexual, preotul consilier N. V. a afirmat că pentru rezolvarea acestei situații cu privire la orientarea sexuală a lui Gabriel, trebuie să-l ducă la Galați pentru a se face o expertiză de către medicii pe care îi are Biserica. Potrivit declarațiilor lui P. M. G., consilierul N. V. a adăugat că „*homosexualii nu au ce căuta în sânul bisericii*”.

Potrivit petiției transmise de către centrul de Resurse Juridice și organizația neguvernamentală ACCEPT, se cere sancționarea protului

I.S., preotului consilier N.V. și a Episcopiei Dunării de Jos pentru fapte de discriminare săvârșite împotriva lui P. M. G.

În urma unei prime analize a petiției în ședința Colegiului Director, s-a dispus investigarea faptelor prezentate în petiție.

În urma investigațiilor întreprinse la fața locului au fost luate mai multe declarații cu privire la fapte imputată preotului I.S: din data de 29.08.2004, prin care a susținut că P. M. G. este homosexual, cerând, în mod indirect, excluderea acestuia din biserică unde lucra pe postul de cantor bisericesc.

În drept

Având în vedere cele trei capete de cerere formulate în petiție, s-au constatat următoarele:

1. Faptele săvârșite de către preotul I. S.

Fapta de a pune în discuție orientarea sexuală a lui P. M. G. în fața mai multor persoane prezente la slujba din data de 29.08.2004, constituie faptă de discriminare potrivit următoarelor prevederi legale:

- prevederile art. 8, alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994, potrivit căruia: „Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale”;

- prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994, potrivit căruia „exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

- prevederile art. 20, alin. 1 din Constituția Româneie: „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte”.

Potrivit **art. 2, alin. 1** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările

ulterioare, „(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de rasă naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoaștii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Potrivit **art. 2, alin. 3** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „Orice comportament activ sau pasiv care prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențioană conform prezentei ordonanțe (...)”.

Potrivit **art. 5** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „Constituie contravenție conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convigerile, de sexul sau de orientarea sexuală, de vârstă sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.”

Potrivit **art. 19** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „constituie contravenție (...) orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist – șovină, de insitgare la ură rasială sau națioană, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptată împotriva unor perosnae sau unei comunități și legată de apartenența acestuia/acesteia la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

Astfel, fapta preotului I. S. a avut ca efect o deosebire și o excludere a lui P. M. G. pe criteriul presupusei sale orientări sexuale, ce a avut drept scop înlăturarea sa din cadrul comunității enoriașilor bisericii creștin – ortodoxe din comuna V.

Afirmațiile preotului Ion Stanciu cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G. au avut ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a următoarelor drepturi:

- *Dreptul la viață privată*, potrivit art. 8, alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, coroborat cu art. 20, alin. 1 și art. 26 din Constituția României;
- *Dreptul la egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie* potrivit art. Potrivit art. 5¹ din din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare;
- *Dreptul la demnitate personală* potrivit art. 19 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

Pentru probarea acestor fapte de discriminare au fost avute în vedere declarațiile martorilor care au asistat la data de 29.08.2004 la slujba religioasă în urma căreia preotul S.I. a făcut referiri cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G.

Trebuie avut în vedere și aspectul locului și momentului în care au fost făcute aceste afirmații, precum și rezonanța socială a acestor afirmații.

Astfel, faptul că aceste afirmații au fost făcute în biserică, un loc public, în care se aflau la momentul respectiv, mai multe persoane, enoriași ai bisericii și membrii comunității în care trăiește P. M. G., a creat un cadru intimidant, ostil și degradant și agravează comportamentul discriminatoriu al preotului Ion Stanciu. Mai trebuie precizat și faptul că afirmațiile făcute cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G. au fost făcute după terminarea slujbei religioase și nu pot fi considerate ca o parte a acesteia.

De asemenea, aceste afirmații au făcut referire directă la P. M. G. și nu la preceptele generale ale Bisericii Ortodoxe cui privire la homosexualitate.

Având în vedere prevederile legale în vigoare, precum și circumstanțele în care aceste fapte au fost săvârșite, afirmațiile preotului

Stanciu Ion cu privire la faptul că P. M. G. este homosexual, constituie fapte de discriminare sancționate potrivit art. 20¹, alin 1 și 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

II. Faptele săvârșite de către preotul consilier N.V.

Implicarea preotului consilier N.V. se referă în special la o încercare de mediere a conflictului apărut între preotul Stanciu Ion și P. M. G., precum și la o întâlnire pe care preotul consilier N. V. a avut-o cu preotul S.I., soția acestuia, dna. B. și soțul acesteia, precum și cu dna S. D. (nașa de botez a lui P. M. G.).

Având în vedere declarațiile dnei S.D., precum și declarațiile dnelor M. L. și M.I. (alte persoane implicate într-o întâlnire la care au participat preotul consilier N.V. și preotul S.I.), nu rezultă că preotul consilier a făcut afirmații cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G. și nici cu privire la o eventuală concediere a acestuia din funcția de cantor bisericesc.

Cu privire la acest capăt de cerere nu s-au constatat încălcări ale prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

III. Faptele săvârșite de către Episcopia Dunării de Jos.

Potrivit petiției transmise spre soluționare Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, se cere sancționarea Episcopiei Dunării de Jos pentru faptele de discriminare săvârșite de reprezentanții săi, în speță preotul consilier N.V., deoarece acesta a organizat o întâlnire în urma scandalului de presă produs în urma conflictului dintre preotul S.I. și P. M. G., fără însă a arăta caracterul discriminatoriu al afirmațiilor preotului S.I. cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G.

În acest sens, trebuie menționat faptul că, potrivit declarațiilor martorilor, precum și în urma discuțiilor purtate cu preotul consilier N.V., nu a reieșit faptul că acesta a săvârșit fapte de discriminare în timpul exercitării sarcinilor sale de serviciu cu privire la încercarea de aplanare a conflictului dintre P. M. G. și preotul S.I.

Opinie separată formulată de către dl. Ioniță Gheorghe:

Atitudinea preotului S.I. (chiar dacă se dovedește a fi reală) nu poate intra sub incidența legislației specifice domeniului discriminaării pentru că:

1. Preotul S.I. propovăduiește preceptele coredinței ortodoxe.

2. Preotul, ca slujitor recunoscut al Bisericii Ortodoxe Române, are obligația de a milita pentru apărarea valorilor Bisericii Ortodoxe.

3. Homosexualitatea este considerată de către Biserica Ortodoxă Română drept păcat împotriva firii. Din această perspectivă, homosexualii sunt păcătoși.

Preotul, în incinta Bisericii și pe timpul desfășurării slujbei, se află sub jurământ (din acest punct de vedere activitatea sa este subordonată unui scop legitim) iar atitudinea sa față de păcat și păcătoși se înscrie ca un mijloc necesar și adecvat pentru atingerea scopului.

Luând în considerare argumentele mai sus expuse, Colegiul Director a hotărât sancționarea contravenientului S.I. cu amendă contravențională în cuantum de 10 milioane de lei

E. ACCESUL LA SRVICIILE PUBLICE ADMINISTRATIVE ȘI JURIDICE, DE SĂNĂTATE, LA ALTE SERVICII, BUNURI ȘI FACILITĂȚI

1. Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii - Romani CRISS vs compania Taxi 2000

În fapt

În seara zilei de 01.09.2003, în jurul orelor 22.30, dl. C.B. de etnie romă, angajat al Romani CRISS, după terminarea programului de serviciu, a efectuat o comandă prin telefon la compania de Taximetre Taxi 2000, prin care a solicitat o mașină la o adresa indicată. Dispecera de serviciu i-a comunicat că mașina cu indicativul nr. 186 va sosi în 7 minute.

Petentul a precizat în petiție că mașina cu acest indicativ a venit la adresa indicată, dar că a plecat fără a onora comanda.

La data de 11.09.2003 Colegiul Director, în urma analizării dosarului, a decis efectuarea de investigații.

O echipă a purtat discuții cu reprezentantul Companiei „Taxi 2000”, dl. D.S., și cu șoferul aflat în acea seară la volanul mașinii cu indicativul 186, dl. G.C. , din care s-au reținut următoarele:

- șoferul mașinii cu indicativul nr. 186, în seara zilei de 01.09.2004, a preluat comanda prin care se solicita un taxi la adresa menționată
- la momentul la care a ajuns la adresa indicată a oprit, și a constatat că, pe partea de pe care trebuia să-și preia clientul, era un grup de tineri care aveau un comportament violent. În acel moment șoferul a plecat de la adresa indicată, fără să-l vadă pe client.
- șoferul taxiului a mai precizat că de-a lungul timpului au existat și alte comenzi venite de la aceeași adresă și că, este cunoscut faptul că la acea adresă lucrează mai mulți romi, iar dacă nu se dorea luarea unui client de la acea locație, nu s-ar fi răspuns la comanda respectivă. Totodată, șoferul a mai precizat că, strada indicată nu era luminată și că i-ar fi fost imposibil să distingă dacă persoana care comandase taxiul era de etnie romă.

În drept

Examinând cererea formulată de Romani CRISS, actele depuse la dosar, discuțiile purtate cu părțile implicate, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu se încadrează în condițiile impuse de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

2. P.I. vs ROMBIZ

În fapt

Petenta aduce la cunoștința Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, modul discriminator al politicilor de vânzare al rețelei de magazine ROMBIZ .

Doamna P. I. incriminează atitudinea adoptată de către vânzătorii magazinului Rombiz care, în exercitarea atribuțiilor, au refuzat solicitarea petentei de a achiziționa, în rate, un televizor. Refuzul a fost motivat din

cauza stării petentei și anume pensionată pe caz de boală. Acest refuz, în opinia sa, este discriminator.

Echipa de investigații a reținut că în anul 2003 rețeaua de magazine ROMBIZ, care lucrează în parteneriat cu Banca Raiffesen, nu reglementase facilitatea de vânzare a unor bunuri, prin credit, și persoanelor pensionate pe caz de boală. Începând cu anul 2004 Banca Raiffeisen și-a extins politica de acordare a creditelor, neexistând nici o restricție în privința pensionaților pe caz de boală.

Colegiul Director își însușește concluziile echipei de investigație.

Colegiul Director apreciază că situația prezentată de petentă nu reprezintă un fapt de discriminare ci se înscrie în cadrul politicilor pe care, orice comerciant- în sens larg- le poate adopta pentru atingerea obiectivelor proprii.

În drept

Examinând cererea petentei, actele depuse la dosar, raportul de investigație, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

3. M.P. vs. Dr. V.M., Dr. P.C., Ministerul Sănătății

În fapt

Petenta aduce la cunoștința Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, modul discriminator în care au fost tratate, ficele sale M. M. și M. R. de către dr. V. M. , dr. P. C. și de către D. B. ministrul sănătății, cu prilejul stabilirii diagnosticului medical și al prescrierii tratamentului.

Examinând conținutul petiției, documentele puse la dispoziție de petentă și propunerea formulată de titularul de dosar, în ședința din data de 07.10.2003, a dispus solicitarea punctului de vedere de la Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției și de la Ministerul Public.

În ședința din data de 10.02.2004, s-a hotărât să se revină cu adrese la instituțiile nominalizate anterior și cu răspuns către petentă.

În ședința din data de 16.06.2004 s-a hotărât constituirea echipei de investigare din reprezentanți ai Colegiului director.

De asemenea s-a luat act de revenirile pe care petenta le-a făcut (inclusiv în audiență) și cu precizările referitoare la accidental mortal suferit de fiica sa ca urmare a defectării liftului.

În ședința din data de 02.08.2004 s-a analizat documentarul dosarului și au fost audiați membrii echipei de investigație reținându-se următoarele:

a) Petenta este nemulțumită de modul în care unele cadre medicale au stabilit diagnosticul medical al fiicelor sale și, pe această bază, tratamentul inadecvat stabilit pacientelor. În acest sens au fost enumerate mai multe momente în care, cadrele medicale, au greșit și au perseverat în greșeală. Ca urmare a acestor fapte fiicele sale au suferit foarte mult.

Încercările petentei de a găsi înțelegere, la nivelul conducerii Ministerului Sănătății, pentru tratarea fiicei sale în străinătate s-au lovit de refuzul categoric din partea doamnei D. B. și a consilierii pe probleme de romi, acestea trimițând-o la “țiganii tăi să te ajute.”

Ulterior petenta a revenit cu informații legate de accidentul de lift în urma căruia a decedat fiica sa, M. M.. În procesul de stabilire a vinovăției – procese pe rolul diferitelor instanțe- a persoanelor responsabile de producerea accidentului petenta acuză polițiștii, judecătorii și procurorii care au instrumentat și judecat cauza “de favorizare a infractorilor datorită faptului că familia face parte din randul etniei romilor”.

De asemenea, petenta, susține că atitudinea factorilor enumerați îmbracă forma discriminării pe criteriul etnic-apartenența la etnia rromă și pe cel al bolii necontagioase cronice.

b) Ministerul Public și Ministerul de Justiție, în răspunsurile lor, precizează faptul că aspectele referitoare la abuzurile săvârșite de unii

polițiști, procurori și judecători fac obiectul unor verificări iar rezultatele vor fi comunicate ulterior.

c) Ministerul Sănătății și Familiei precizează modalitatea de urmat pentru trimiterea unui bolnav la tratament în străinătate.

d) Colegiul Medicilor din România, prin Decizia nr. 162 din 14.02.2002, a menținut decizia de nevinovăție a dr.M. V., pronunțată de Colegiul Medicilor București.

e) Echipa de investigație s-a deplasat în localitatea Ploiești în data de 23 iulie a.c., la sediul Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova, unde au fost purtate discuții cu adjunctul prim-procurorului

parchetului, și cu procursoarea care a instrumentat dosarul care privește aspectele reclamate de petentă. Din discuțiile purtate și din studiul documentelor aflate la dosarul cauzei a rezultat faptul că, doamna Mihai Paulina, în exercitarea dreptului la accesul în justiție, a formulat mai multe cereri instanțelor de judecață care, după ce au fost soluționate, au fost atacate de către petentă cu mijloacele legale. Faptul că soluțiile pronunțate de instanțe nu sunt favorabile petentei nu echivalează cu discriminarea pe criteriul etnic, de care se prevalează doamna M. P.

Echipa de investigație apreciază că, actele săvârșite de către reprezentanții parchetului, în dosarele inițiate de către doamna M. P. referitor la decesul fiicei sale, nu pot fi reținute ca acte cu caracter discriminator.

În drept

Examinând petiția, actele anexate la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate substitui organismelor abilitate, pentru a efectua control asupra respectării procedurilor interne din activitatea parchetului sau instanțelor de judecată.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

4. N. P. vs firma de taximetre Mondial Taxi

În fapt

În data de 24.10.2003 în jurul orei 16.30, petentul se afla pe Aleea Modrogan. Pentru a merge acasă împreună cu însoțitoarea sa, acesta avea nevoie de o mașină. A telefonat la firma de taximetre Mondial Taxi, unde a solicitat un taxi. Taximetristul, care s-a prezentat pentru a onora comanda, atunci când a văzut că acel client este persoană cu handicap utilizatoare de fotoliu rulant, a refuzat să mai onoreze acea comandă, pe motiv că avea în portbagaj recipientul cu gaz petrolier lichefiat, utilizat pentru alimentarea motorului și ca urmare nu mai avea loc și pentru fotoliul rulant. În acea situație însoțitoarea petentului i-a comunicat taximetristului faptul că fotoliul său rulant se pliază, putând fi introdus pe bancheta din spate a autoturismului, la picioarele dânzei.

Taximetristul a refuzat din nou, în mod tranșant, să îi transporte pe motiv că prețul încasat pe cursă nu justifică efortul depus pentru spălarea huselor murdărite de roțile fotoliului rulant.

În adresa nr. 4128/ 18.12.2003 s-a solicitat Autorității Naționale pentru Persoane cu Handicap datele personale ale domnului N.P. deoarece nu erau specificate în petiție. În urma obținerii acestora, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în adresa nr. 488/23.02.2004 a solicitat petentului mai multe informații referitoare la fapta petrecută în 24.10.2003 (indicativul mașinii, numărul de înmatriculare al acesteia). Până în data de 16.06.2004 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu a primit nici un răspuns de la petent.

În drept

Colegiul Director hotărăște clasarea acesteia din lipsă de informații.

5. N. P. vs Societatea Română de Radio și Televiziune

În fapt

N.P. sesizează faptul că minoritatea romă nu beneficiază de acces la posturile media publice, potrivit importanței și ponderii sale,

durata emisiunii dedicată romilor de către SRTv fiind disproporționată față de timpii de emisie de care beneficiază celelalte minorități, cum ar fi minoritatea germana sau cea maghiara. Criteriul luat în calcul, de stabilire a timpilor de emisie, în acesta ipoteză, fiind cel al ponderii minorității respective în totalul populației.

În urma discuțiilor purtate cu reprezentării SRTv, precum și a documentelor furnizate de către aceștia s-a reținut că SRTv are, în cadrul Direcției Programe, trei redacții care realizează emisiuni dedicate minorităților naționale: Redacția Maghiară, Redacția Germană, și Redacția Emisiuni pentru Străinătate și Minorități dar și Redacțiile de Minorități ale studiourilor teritoriale TVR Timișoara și TVR Cluj.

Toate emisiunile dedicate minorităților din România sunt producții proprii ale TVR, cu excepția programului „Împreună în Europa” dedicat populației germane din România, program acoperit în proporție de 85% de producții proprii, 15 procente însumând preluările Deutsche Welle.

Există programe care sunt dedicate în totalitate unei minorități din România dar există și emisiuni dedicate minorităților naționale și etnice din România, în general, emisuni care prezintă de fiecare dată un subiect diferit, în funcție evenimentele din saptamâna respectivă precum și potențialul editorial, emisiuni ce nu se consideră că se adresează unei anumite minorități dar care prezintă anumite aspecte, evenimente, obiceiuri, tradiții, probleme ale minorității respective

Începând cu 2005 prin adoptarea noi strategii de programe a SRTv, emisiunile pentru minorități vor beneficia de un spațiu suplimentar de emisie de 2,5% din spațiul de emisie al canalului TVR Cultural.

Spațiul de emisie pentru fiecare minoritate în parte se calculează în funcție de evenimentele, de manifestările culturale, de potențialul editorial al minorității respective.

În drept

Examinând cererea petentului, actele depuse la dosar, raportul de investigație, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

6. Operatorul de cablu UPC România vs Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

În fapt

La Timișoara a „explodat un adevărat scandal provocat de operatorul de televiziune prin cablu UPC România.” Cele mai vizionate canale de limbă germană au fost codate. Etnicii germani „s-au arătat revoltați pentru că trebuie să plătească aproape dublu pentru a avea acces la acele canale”.

Din adresa nr. 2862/12.10.2004, înaintată de UPC România Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, reiese că:

Grilele de programe ale UPC România sunt realizate având în vedere trei criterii importante:

- Satisfacerea gusturilor/dorințelor majorității – analize și decizii realizate pe baza unor studii de piață specifice
- Păstrarea unui echilibru în ce privește tematicile (sport, filme, știri, țări de proveniență/ limbă de difuzare et.)
- Menținerea în grilă, doar a programelor care întrunesc un nivel ridicat de audiență

Conform legii audiovizualului, 25% din grilă trebuie să includă canale românești, iar 75% din grilă poate fi dedicată programelor străine.

O altă caracteristică a pieții de cablu din România o reprezintă capacitatea redusă de preluare a numărului crescând de programe. Rețelele din România, inclusiv o mare parte dintre cele preluate de UPC, au ajuns în incapacitatea tehnică de a difuza numărul crescând de programe disponibile pe piață. Astfel UPC România este pusă în situația de a selecta constant, pe baza criteriilor enumerate mai sus, programele care rămân în oferta sa.

Ca și în țările în care piața comunicațiilor a ajuns la maturitate, România a lansat recent un nou serviciu și anume acela al „pachetelor suplimentare de programe”. Aceasta înseamnă că abonații din România

au posibilitatea ca pe lângă pachetul de bază, să poată viziona programe suplimentare, în funcție de preferințe. Acest serviciu există în orașele mari, în care UPC este prezent, oferta presupune mai multe opțiuni, mai multe pachete de programe.

Cu privire la difuzarea programelor de limbă germană, acestea sunt prezente în pachetele de bază .

În Timișoara, pachetul de bază cuprinde două canale de limbă germană, două canale de limbă maghiară și unul de limbă sârbă, grila ținând cont de specificul minorităților prezente în acel oraș. Astfel pachetul de bază cuprinde PRO 7 și RTL Channel, iar datorită faptului că minoritatea germană a solicitat programul suplimentar SAT 1, acesta a fost introdus în pachetul de extrabază.

În drept

Examinând actele depuse la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

F. ALTE DOMENII ALE VIETII SOCIALE, POLITICE, ECONOMICE

I.R. R. D. vs Ambasada Austriei – Secția Consulară de la București.

În fapt

Petentul arată că a solicitat pe data de 16.11.2000 o viză turistică la Ambasada Austriei – Secția Consulară. După ce cererea a fost respinsă, petentul a solicitat informații suplimentare referitor la motivarea deciziei de neacordare a vizei. În răspunsul primit de la autoritățile austriece s-a arătat că petentului i s-a pus interdicție de pătrundere în spațiul Shengen ca urmare a săvârșirii unor fapte reprobabile. Această interdicție a împiedicat

călătoria petentului și în Germania. Petentul nu a înțeles această motivare, deoarece nu a fost niciodată în Austria.

După o serie de demersuri petentul a fost anunțat în 04.08.2003 de către autorități că: „urmărirea care a avut loc s-a efectuat deoarece un terț care era căutat aici ca cetățean român, s-a folosit de datele personale ale dvs.” (petentului).

Potentul dorește să afle cine este răspunzător pentru încălcarea drepturilor sale.

În drept

Examinând cererea petentului, dispozițiile legale incidente, constată că, cercetarea și soluționarea obiectului petiției nu sunt de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării conform H.G. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, modificată și completată prin H.G. 1514/2002, și conform O.G.137/2000, modificată și aprobată prin Legea 48/2002.

Colegiul consideră că petentul trebuie să se adreseze unui avocat pentru a face demersurile necesare stabilirii răspunderii pentru încălcarea drepturilor sale.

2. *V.T. vs AAA AUTORENT S.R.L. Hertz Franchisee*

În fapt

DI V. T. sesizează faptul că a fost refuzat în mod repetat, explicit și în scris, fără a i se oferi o motivație, de a i se presta un serviciu de către firma AAA AUTORENT S.R.L. Hertz Franchisee.

Potentul a precizat că motivele pentru care este discriminat de către reprezentanții acestei firme sunt faptul că este cetățean român de religie creștin-ortodoxă.

Potentul a solicitat în petiția transmisă CNCD să se cerceteze dacă motivele discriminării sale sunt cetățenia și religia diferite de ale dlui J. A. G., directorul general al AAA AUTORENT S.R.L. Hertz Franchisee.

Potentul a precizat în petiția sa că a utilizat mulți ani serviciile companiei Hertz, închiriind mașini în străinătate, fără a avea vreun

accident sau incident cu privire la returnarea mașinii sau plată. De fiecare dată, solicitarea rezervării mașinii pe numele petentului a fost făcută de către agenția de turism Happy Tour, care plătește AAA AUTORENT S.R.L. Hertz Franchisee contravaloarea închirierii la prezentarea de către aceasta a facturii, Happy Tour preluând în totalitate obligațiile de plată.

Potrivit contractului dintre AAA AUTORENT S.R.L. Hertz Franchisee și Happy Tour, contract care funcționează indiferent de clientul final, AAA AUTORENT eliberează un voucher cu sumă fixă sau full credit, în baza căruia clientul se prezintă la garajul din străinătate al firmei Hertz și primește mașina rezervată. Având în vedere această procedură, dl V. T. nu mai avea obligația de a folosi cărți de credit și de a achita în lei, contra factura de la agenția de turism.

În fapt, dl V. T. , în ianuarie 2004, a depus o plângere la AAA AUTORENT cu privire la serviciile furnizate de către Hertz Germania în decembrie 2003. Petentul a primit explicații de la centrul european Hertz, dar acest fapt nu a blocat plata datorată de către Happy Tour către AAA AUTORENT iar cele două firme continuă colaborarea.

De asemenea, agenția Happy Tour a solicitat la data de 13.07.2004 o mașină pentru dl V.T.. Răspunsul primit de la AAA AUTORENT a fost negativ. În urma mai multor solicitări pentru rezervarea unei mașini în perioada 11 – 20.08.2004 la Paris, răspunsul primit din partea AAA AUTORENT a fost de asemenea negativ. În urma depunerii unei plângeri de către dl V.T. la sediul Hertz din SUA, s-a deschis un dosar și a primit confirmarea că în perioada respectivă existau disponibile mai multe tipuri de mașini pe care dl V.T. le solicitase.

Având în vedere răspunsurile negative primite, dl V.T. a solicitat personal prin intermediul firmei sale, rezervarea unei mașini în Creta, și, în răspuns, prin faptul că i s-a cerut un permis de conducere internațional, a fost refuzat. Dl V.T. a putut închiria o mașină atunci când a ajuns în Creta, fără a-i fi necesar un carnet de conducere internațional.

La data de 26.07.2004, Happy Tour a solicitat să închirieze o mașină pentru V.T în SUA și de data aceast i s-a comunicat oficial refuzul de a mai furniza servicii dlui V.T. Răspunsul a fost semnat de către directorul general al firmei, dl J. A. G.

Având în vedere cele prezentate de către dl V.T, acesta solicită cercetarea cazului precum și determinarea motivelor care stau la baza refuzului AAA AUTORENT de a-i furniza serviciile solicitate.

În urma petiției primite de la dl V.T, s-a solicitat, în scris, formularea unui punct de vedere cu privire la motivele ce stau la baza refuzului AAA AUTORENT și a dlui J. A. G. de a presta serviciile solicitate de către dl V.T.

Urmare acestei solicitări, ni s-au comunicat următoarele:

- S.C. AAAAutorent S.R.L. este o persoană juridică de naționalitate română, înregistrată în anul 2001 și care are ca principal obiect de activitate prestări servicii de închiriere autovehicule.

- Societatea comercială își desfășoară activitatea în România de 3 ani, furnizând serviciile sale atât persoanelor juridice, cât și persoanelor fizice, române și străine, fără deosebire de naționalitate, cetățenie, religie sau alte asemenea criterii. În răspuns se precizează faptul că o parte importantă din clienții firmei este formată din persoane române, firma fiind de naționalitate română, angajații acesteia având cetățenie română, fapt probat de către societate. De asemenea, se precizează faptul că nu se poate vorbi de o discriminare pe criteriul apartenenței la religia creștin-ortodoxă, deoarece majoritatea persoanelor care trăiesc în România au această religie.

- Asupra celorlalte posibile criterii la care face referire dl V.T (preferințe sexuale, culinare, muzicale) se subliniază faptul că S.C. AAA Autorent S.R.L. nu are nici un alt fel de criteriu de selectare a clienților afară de bonitatea acestora, cu atât mai mult cu cât S.C. AAA Autorent S.R.L. nu are un contact direct cu clienții finali care doresc închirierea unei mașini în străinătate, ci îi deserveste prin intermediul agențiilor de turism în calitate de contractanți, cum este și agenția Happy Tour la care a apelat dl V.T

- Se precizează faptul că S.C. AAA Autorent S.R.L. își selectează clienții numai din rațiuni pur economice, singurul criteriu de selectare a acestora fiind bonitatea, garanția că pot achita serviciile oferite. Se precizează și faptul că de serviciile oferite de către S.C. AAA Autorent S.R.L. a beneficiat și dl V.T, în condiții de deplină egalitate cu alți clienți.

- În răspunsul primit de la S.C. AAA Autorent S.R.L. se comunică faptul că refuzul de a continua colaborarea cu dl V.T nu se datorează discriminării acestuia pentru motivele invocate de către petent, ci

este motivat de „*amenințări și injurii repetate la adresa societății noastre (S.C. AAA Autorent S.R.L.), aspect ce se poate dovedi prin ascultarea angajaților, s-au răsfrânt pe nedrept asupra societății noastre (...)*”.

Asupra faptelor prezentate de către dl V.T prin plângerea sa cu privire la faptele petrecute în decembrie 2003 cu privire la serviciile oferite de către operatorul german Hertz, precum și cu privire la cererea de a prezenta un carnet de conducere internațional pentru Creta, se precizează faptul că, în conformitate cu propria lor politică comercială, operatorii respectivi aflați în străinătate pot cere garanții suplimentare. Pentru cazul operatorului german Hertz, acesta a pretins garanții suplimentare, cum ar fi cele pentru realimentarea cu carburant a autoturismului sau pentru eventualele daune ce nu sunt acoperite de asigurare, motiv pentru care i-a solicitat dlui V.T prezentarea unei cărți de credit. În cazul operatorului Hertz din Creta acesta a cerut în mod expres de către acest operator în sistemul de rezervare „Amadeus” cu care lucrează S.C. AAA Autorent S.R.L., aspect ce poate fi verificat.

În drept

Potrivit **art. 2, alin. 1** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „*(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

Potrivit **art. 2, alin. 3** din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare „*Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care la generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de*

persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe (...)”.

Trebuie avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile. Astfel, același serviciu este prestat în favoarea unei persoane, dar îi este refuzat altele datorită apartenenței sale la una din categoriile prevăzute de lege (naționalitate, etnie, religie, sex, etc).

Având în vedere petiția transmisă de către dl. V.T, trebuie avut în vedere faptul că dumnealui a beneficiat în trecut de serviciile firmei S.C. AAA Autorent S.R.L.

De asemenea, S.C. AAA Autorent S.R.L fiind o persoană juridică de naționalitate română, ce își desfășoară activitate în România, având o clientelă formată și din cetățeni români, de naționalitate română, acuzația dlui V.T că a fost discriminat datorită faptului că este cetățean român de religie creștin-ortodoxă, nu poate fi reținută. Aceasta cu atât mai mult cu cât S.C. AAA Autorent S.R.L. nu are un contact direct cu clienții finali care doresc închirierea unei mașini în străinătate, ci îi deserveste prin intermediul agențiilor de turism în calitate de contractanți.

Având în vedere petiția transmisă de către dl V.T, s-a reținut faptul că îi sunt refuzate serviciile S.C. AAA Autorent S.R.L., spre deosebire de alți clienți ai firmei.

De asemenea, trebuie avut în vedere răspunsul venit din partea S.C. AAA Autorent S.R.L., potrivit căruia se recunoaște refuzul de a mai colabora cu dl V.T, refuz motivat însă de modul în care dl Tatoi a considerat că poate soluționa diferende apărute în cursul colaborării sale cu S.C. AAA Autorent S.R.L., precum și de amenințările și injuriile aduse de către dl V.T la adresa firmei ce pot fi probate prin mărturiile angajaților firmei.

Având în vedere cele prezentate de ambele părți, se rețin următoarele:

- Dl V.T i-au fost refuzate serviciile oferite de către S.C. AAA Autorent S.R.L., fiind tratat în mod diferențiat față de alți clienți.
- Acest tratament diferențiat, recunoscut de către S.C. AAA Autorent S.R.L., este datorat unor motive diferite de cele invocate de către petent, așa cum au fost deja prezentate.

- Motivele invocate de către S.C. AAA Autorent S.R.L. pentru care au decis să nu mai continue colaborarea cu dl. V.T nu se regăsesc printre criteriile prevăzute de **art. 2, alin. 1 și alin. 3** din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și aprobările ulterioare.

Mai trebuie precizat faptul că pot exista numeroase situații în care unei persoane i se restrânge ori înlătură recunoașterea, folosința sau exercitarea, în condiții de egalitate a unor drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. Dar această restrângere se poate datora altor motive sau criterii decât cele prevăzute de art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000. Aceste situații nu pot fi considerate ca discriminare, avându-se în vedere faptul că legea prevede expres criteriile în baza cărora aceste fapte pot fi calificate ca fiind discriminatorii.

Examinând petiția, actele anexate la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Cu privire la refuzul S.C. AAA Autorent S.R.L. de a colabora cu dl. V.T., petiția va fi transmisă pentru competență soluționare către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului.

3. S. S. vs. Curtea de Apel București

În fapt

Petentul este parte într-o cauză ce se judecă la Curtea de Apel București. Deoarece Curtea de Apel București nu are facilități de acces pentru persoane cu handicap, petentul nu a putut participa la ședințele de judecată care priveau cauza în care acesta era parte și nici nu putea vizita Arhiva și Grefa aceleiași curți, deoarece este persoană cu handicap, având un picior amputat.

Acesta a solicitat președintelui Curții de Apel București „ să se facă excepție de la prevederile legale în materie, să se aprobe și să se dispună ca toate înscrisurile privind cauza sa să-i fie comunicate în scris. Astfel petentul susține că solicitarea sa de „ discriminare pozitivă” nu a avut nici un efect, blocându-i-se accesul la justiție.

Urmarea adresei nr.366/10.02.2004 a Curții de Apel reiese că „prin Ordinul de serviciu nr.36 din 17.10.2003. emis de Președintele Curții de Apel București s-a dispus că dacă la una din secțiile instanței se înregistrează un dosar în care o parte sau un martor este persoană cu handicap locomotor, se vor lua măsuri de către președintele secției ca dosarul să fie soluționat în Corpul A et.4., camera 26”, cameră accesibilă persoanelor cu handicap. Acele măsuri vor fi aduse la cunoștință celor interesați. În situația în care persoana cu handicap solicită relații telefonice de la registratură acestea vor fi date de salariatul încadrat în acel compartiment.

În cazul petiționarului s-a luat măsura înștiințării Președintelui Secției contencios - administrativ ca după sosirea dosarului de la Curtea Constituțională și fixarea termenului de judecată să ia măsurile ce se impun conform ordinului președintelui Curții de Apel, măsuri ce sunt aduse la cunoștința celor interesați.

În drept

Examinând petiția, actele anexate la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

4. C. M. –V. vs sindicatului Sanitas

În fapt

Petentul aduce la cunoștința Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, unele fapte de inegalitate „la care este pus, atît de către conducerea sindicatului Sanitas, cât și de către conducerea secției în care își desfășoară activitatea.

Examinând conținutul petiției, documentele puse la dispoziție de petent, și a propunerilor titularului de dosar, în ședința din data de 01.10.2003, a hotărât efectuarea unei investigații la fața locului.

Colegiul Director , în ședința din data de 07.11.2003, a reținut următoarele:

Petentul este nemulțumit de răspunsurile și atitudinea diverselor autorități- parchet, poliție, etc.- care s-au pronunțat cu privire la conținutul plângerilor sale adresate acestor autorități.

Petentul sesizează următoarele fapte, pe care le apreciază ca discriminatorii: excluderea sa abuzivă din sindicatul Sanitas, faptul că nu a beneficiat de bilete de odihnă prin sindicat, nu a beneficiat de ajutor de înmormântare și a fost pus să lucreze singur pe tura de serviciu și obligat să lucreze numai duminică noaptea;

Echipa de verificare a prezentat următoarele concluzii, însușite de Colegiul Director:

- excluderea petentului din sindicatul Sanitas, s-a produs ca urmare a respectării procedurii stabilite prin Statutul sindicatului Sanitas (art. 9) copie legalizată și anexată la dosar;
- nu a beneficiat de bilete de odihnă prin sindicat pentru că nu și-a exprimat această opțiune (în evidențele sindicatului nu există nici o cerere în acest sens);
- nu a beneficiat de ajutor pentru înmormântare pentru că ajutorul se acordă numai pentru rudele de gradul I (soț,soție sau copii);
- planificarea turelor de serviciu se face ținând cont de zilele în care sunt zile de operații- zile care presupune prezența unui număr mai mare de personal (luni, miercuri și vineri) iar în celelalte zile necesarul de personal este redus. Planificarea pe ture se face și cu acordul celui în cauză. Pentru zilele lucrate în sărbători s-a acordat timp liber.

În drept

Examinând cererea petentului, actele depuse la dosar, raportul de investigație, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și competențele ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

5. APADOR-CH vs Ansamblul Artistic de Copii și Tineret și Teatrul Muzical de Copii „Andantino” al Palatului Cercului Militar Național

În fapt

Conducerea Ansamblului Artistic de Copii și Tineret și Teatrul Muzical de Copii „Andantino” a organizat un concurs de preselecție în vederea constituirii unei formații de mini-majorete. Una dintre condițiile de participare la acea preselecție era: „exclus copii din familii dezorganizate”.

În ședința Colegiului Director din data de 20.10.2004 s-a hotărât efectuarea de investigații referitoare la petiția înaintată de A.P.A.D.O.R. –C.H.- Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

În data de 26.10.2004 o echipă de investigații s-a deplasat la Cercul Militar Național, unde este sediul Ansamblului Artistic de Copii și Tineret și Teatrul Muzical de Copii „Andantino”.

S-au purtat discuții cu domnul I.Ș., profesor-coordonator al ansamblului și autor al afișului de preselecție.

În urma discuțiilor s-au reținut următoarele:

- ansamblul „Andantino” efectuează turnee în străinătate;
- pentru a putea efectua deplasări în străinătate, copiii trebuie să aibă acordul scris al ambilor părinți;
- Domnul I.Ș. declară că a introdus în anunț condiția „ exclus copiii din familiile dezorganizate” pe motiv că „există riscul ca acei copii odată admiși în ansamblu, nu vor putea face deplasări în străinătate cu ocazia turneelor efectuate de ansamblu, deoarece unul din părinți nu este de acord cu celălalt părinte aflat în conflict (fie divorț, fie neînțelegeri personale)”

În drept

Conform **art.2 alin. 3 coroborat cu art.2 alin.1** din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată și modificată ulterior, constituie contravenție și atrage răspunderea contravențională „orice comportament activ sau pasiv

care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ... o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități(.....)” și „, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât sancționarea Ansamblului Artistic de Copii și Tineret și Teatru Muzical de Copii “Andantino” cu *avertisment*.

6. B. V. P. vs. Prima TV

În fapt

B. V. P. s-a adresat cu o petiție Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în care semnala condiția de vârstă (20-35) impusă de către S.C. CREATIVE VISION INTERNATIONAL SRL ȘI SC AMEROM TELEVISION SRL la selectarea candidaților pentru emisiunea de televiziune „Big Brother”.

În urma solicitării unui punct de vedere de la realizatorii emisiunii s-a reținut faptul ca emisiunea este realizată pe baza unei licențe achiziționată din străinătate dar care a fost adaptată cerințelor pieței din România. Înainte de începerea înscrierilor și a preselecțiilor Departamentul de Cercetare al Prima TV a realizat un studiu care a stat la baza derulării întregului proiect. Studiului a vizat stabilirea profilului persoanelor care urmăresc emisiunea „Big Brother”. Astfel s-a stabilit că cei care urmăresc emisiunea „Big Brother” sunt cu predilecție cu vârste cuprinse între 20-34 ani (39,7 %), după acest model fiind stabilit și profilul candidaților. Condiționarea participării la emisiunea „Big Brother „, de vârsta cuprinsă între 20-35 de ani are la bază faptul că emisinea se adresează cu predilecție unui public țintă cu vârsta între 20-35 de ani.

Colegiul constată că, aria de selecție a participanților stabilită pe criteriu de vârstă se justifică datorită necesității obținerii unui grup de participanți cu un mod de viață apropiat, manifestând un interes comun față de anumite subiecte cotidiene, capabil de urma un program de viață comun, astfel fiind posibilă realizarea unei coeziuni în acest sens. Or, o selecție a participanților fără limite de vârstă inferioare și superioare face imposibilă obținerea unei coeziuni a grupului necesară atingerii scopului emisiunii. Ca urmare, limita de vârstă pentru selecția candidaților, în acest caz, se constituie într-un criteriu justificat de necesități obiective.

În drept

Examinând cererea petentului, actele depuse la dosar, dispozițiile legale incidente, constată că sesizarea, astfel cum a fost formulată, nu îmbracă forma cerută de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Având în vedere argumentele enumerate mai sus Colegiul Director a hotărât clasarea dosarului datorită inexistenței faptei de discriminare în cazul analizat.

GVERNUL ROMÂNIEI

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELĂȚII INTERNETICE